

# ΕΚΤΑΚΤΗ ΕΚΔΟΣΗ



## Η ΝΕΑ ΦΩΝΗ ΤΟΥ ΠΩΓΩΝΙΟΥ

ΜΗΝΙΑΙΑ ΕΦΗΜΕΡΙΔΑ ΓΙΑ ΤΟΥΣ ΠΩΓΩΝΗΣΙΟΥΣ

ΓΡΑΦΕΙΑ: ΟΠΛ. ΠΟΥΤΕΤΣΗ 16—ΙΩΑΝΝΙΝΑ (45332) ΤΗΛ.: 72586

ΤΑΧ. ΤΕΛΟΣ ΚΑΤΕΒΛΗΘΗ

### ΚΑΛΟΚΑΙΡΙ ΣΤΟ ΠΩΓΩΝΙ

Πολλοί συμπατριώτες ταξιδευμένοι και εκτός Πωγωνίου διαμένοντες, περνούν τό καλοκαίρι τους στο Πωγώνι στο πατρικό τους και κοντά στους δικούς τους. Άλλοι για λίγες μέρες και άλλοι για περισσότερες. Πολλοί, κυρίως, συνταξιούχοι, περνούν όλο τό καλοκαίρι στά χωριά μας. Οί περισσότεροι δέν ξεπερνούν τά όρια του χωριού τους ή τό πολύ πάνε στο πανηγύρι τών γειτονικών χωριών. Άλλά τό Πωγώνι δέν είναι μόνο ό πλάτανος του χωριού μας, τό τάβλι ή ή δηλωτή στο καφενεί και τό πανηγύρι μας. Τό Πωγώνι έχει κι άλλα ενδιαφέροντα και αξίζει τόν

κόπο νά τά γνωρίσουμε. Στην έκτακτη έκδοσή μας δίνουμε τό έρέθισμα για μιά γνωριμία με τό Πωγώνι. Τά πολιτιστικά, τά μνημεία, οί όμορφες γωνιές, τά βουνά, τά ποτάμια, οί άνθρωποι του περιμένουν τήν επίσκεψη γνωριμίας. Τά χρήσιμα τηλέφωνα δίνουν τήν δυνατότητα για επικοινωνία και εξυπηρέτηση. Η έκδοσή μας αυτή είναι μιά πρώτη προσφορά στους συμπατριώτες μας για μιά γνωριμία με όλο τό Πωγώνι για τήν εξυπηρέτησή τους και για ένα ευχάριστο και ξεκούραστο καλοκαίρι.

#### Τα μοναστήρια μας

Για όσους θέλουν νά γνωρίσουν τά Μοναστήρια πού ακόμη διασώζονται στο Πωγώνι μπορούν στίς μετακινήσεις τους νά συμπεριλάβουν:

✱ Τήν Μονή Μακραλέξη στήν περιοχή Άγίας Μαρίνας — Κάτω Λάδδανης.

✱ Τό Μοναστήρι του Άγιου Ιωάννη στήν Κάτω Μερόπη.

✱ Τήν Μονή Αδέλ στήν Βήσανη.

✱ Τό Μοναστήρι του Ά-

γιου Ιωάννη στο Σταυροδρόμι (Βομπλό).

Η επίσκεψη πρέπει νά γίνει μετά κάποια συνεννόηση με τούς ντόπιους αρμόδιους της εκκλησίας και της κοινότητας.

#### Δύο βιβλιοθήκες

Τό Πωγώνι μας είχε από παλιά μιά επίδοση στά γραμματα. Τά Σχολεία του Πω-

γωνίου έχουν ιστορία χρόνων πολλών. Τό μαρτυρούν τά μεγάλα κτίρια πού στολίζουν έξω και άδεια σήμερα, τά χωριά μας. Η φροντίδα και ή αγάπη τών ξενητεμένων μας εκδηλώνονταν στήν προσπάθεια για τήν μόρφωση τών παιδιών. Αυτής της προσπάθειας αποτέλεσμα ήαν και οί δύο διασωζόμενες βιβλιοθήκες

● ) —————> ΣΥΝΕΧΕΙΑ  
ΣΤΗΝ 7η ΣΕΛΙΔΑ

**Καλό καλοκαίρι**  
Γνωριμία με τα χωριά  
και το περιβάλλον

Ήταν τότε, τόν καιρό της κατοχής. Μιά μέρα σάν τίς άλλες. Γεμάτες μέ πόνο, θλίψη και φόβο. Απόβραδο πού σιγά-σιγά ή ζωή και πέφτει τό σκοτάδι. Τά παιδιά μαζεμένα στο παραγώνι. Ο παππούς γυρίζει από τό μεσοχώρι. Έφερνε τά τελευταία νέα του χωριού. Πάντα άσχημα, αλλά και πάντα μιά σταγόνα ελπίδας στήν παιδική φαντασία. Έκείνο τό βράδυ ήρθε μιά είδηση αλλοιώτικη απ' τίς άλλες. Μιά ιταλική περίπολος της Καραμπιναρίας χτύπησε ένα ζαρκαδι. Όμορφο με γυλιστερή τρίχα και ψηλόλιγνα πόδια. Τό ζαρκαδι τραυματίστηκε και πιάστηκε έτσι λαβωμένο κι ανήμπορο νά φύγει. Όταν τό πλησίασαν οί

#### Η ομορφιά που χάθηκε

Μιά και τό κυνήγι στο Πωγώνι εθαφανίζεται δέν υπάρχει ουσιαστικά αντικείμενο για νά τό προσάλλουμε. Αντί γι' αυτό παραθέτουμε ένα κομμά-

τι για τό ζαρκαδι, αυτό πού μόρφαινε κάποτε τά Πωγωνήσια δάση και σήμερα χάθηκε.

#### ΤΟ ΖΑΡΚΑΔΙ ΠΟΥ ΚΛΑΙΕΙ

Ίταλοί, είδαν τό ζαρκαδι νά κλαίει. Από τά μάτια του έτρεχαν ανθρώπινα δάκρυα και στο έλέμμα του ήταν ανάμικτα στο πόνο και ή ικεσία. Αυτά είπε περίπου ό παππούς στα παιδιά πού με τά μάτια δλάνοιχτα άκουγαν τήν ιστορία της βραδυάς εκείνης για τό ζαρκαδι πού κλαίει. Και θυμούνταν

τά ζαρκαδια πού πολλές φορές στίς χωραφιές ή στα ξέφωτα μέσα στα δάση παιχιδίζαν.

Έτσι γίνεται — συνέχισε ό παππούς — τό λαβωμένο ζαρκαδι κλαίει σάν τόν άνθρωπο όταν έχει μικρά ζαρκαδάκια και τ' αφήνει άπροστάτευτα. Άλλά τά ζαρκαδια δέν τά χτυπούν οί κυνηγοί. Απαγορεύε-

ται. Είναι ή ομορφιά του δάσους.

Αυτά είπε ό παππούς και πήγε νά κοιμηθεί. Τά παιδιά για πολλή ώρα σκέφτονταν τό λαβωμένο ζαρκαδι πού παρακαλεί, και τά μικρά ζαρκαδάκια πού θά περίμεναν μάλιστα τόν γυρισμό της μάνας τους. Κι έμεινε στο μυαλό τους ό «κακός» Ίταλός πού χτύπησε ό ζαρκαδι. Χρόνια μετά όταν ό παππούς είχε φύγει για πάντα κι όταν τά παιδιά έγιναν ώριμοι, θυμούνται τήν ιστορία με τό ζαρκαδι πού έκλαιγε. Οί Ίταλοί είχαν φύγει από τότε. Δέν υπάρχει πλέον κατακτητής. Μά δέν υπάρχουν και ζαρκαδια. Κάποιοι άλλοι συμπεριφέρθηκαν

● ) —————> ΣΥΝΕΧΕΙΑ  
ΣΤΗΝ 7η ΣΕΛΙΔΑ



## Ανεβαίνουντας στὸν "Αγιο Χριστόφορο

Παλιά παράδοση, κανείς δὲν θυμάται ἀπὸ πότε, ἦταν νὰ ανεβαίνουν οἱ Δολιῶτες, κυρίως οἱ νέοι, τὴν ποταμὸν τοῦ πανηγυριῦ τοῦ Κουτσόκρανου. Γίνονταν καὶ κάποια προσωπομαίεια γιὰ νὰ περάσουν εὐχάριστα τὸ βράδυ δίπλα στὸ ξωκλήσι. Τὸ ἀνέβασμα ἦταν διασκέδαση. Κάτω στὸ χωριὸ ἐτοιμάζονταν γιὰ τὸ πανηγύρι. Καθαριότητα, ψωμιά, φαγητά, ψητά καὶ τακτοποίηση συγγενῶν καὶ φίλων ποὺ ἔρχονταν ἀπὸ τὰ γύρω χωριά. Στὶς πλαγιές τοῦ Κουτσόκρανου ὁ Μᾶσης ἔχει χτυπήσει τὶς πινελιές του. Ἀκόμη καὶ τὸ χορτάρι μοσχοβολαίει καθὼς λογιῶν - λογιῶν λουλούδια δίνουν τὸ δικό τους ἀρώμα στὸν ἀέρα ποὺ ἀνάλαφρα κατεβαίνει ἀπὸ τὸ βουνό. Καθὼς ανεβαίνει κανεὶς ὁ ὀρίζοντας μεγαλώνει. Τὰ γύρω χωριά ἓνα - ἓνα φαίνονται κι ὅσο πλησιάζεις στὸ ξωκλήσι αὐξάνουν. Ἀπὸ τὸν κάμπο τῆς Δερσιπόλης μέχρι τὴν Σωπική. Σὰν πέφτει σιγὰ - σιγὰ ὁ ἥλιος πίσω ἀπὸ τὸ Μπόζοβο τὸ ἀπόσπερο σὲ ἀποζημιώνει μὲ τὴν δική του μοιχεία. Κάπου - κάπου ἀκούγονταν κομμάτια πέρδικας.

Ὅσοι ἔφταναν στὸ ξωκλήσι ἀρχίζουν τὶς προετοιμασίες. Πρώτη φροντίδα νὰ μαζέψουν ξύλα, πολλὰ ξύλα, γιὰ τὶς φωτιές ποὺ θὰ ἀνάψουν καὶ θὰ καίνε σιχρὸν ὅλη τὴν νύχτα. Ἡ διανυκτέρευση στὸν Ἅγιο Χριστόφορο, τὸν Μᾶση δὲν εἶναι καὶ εὐκόλη. Τὸ βραδυνὸ κρύο εἶναι ἀσβητό. Καὶ τὸ πρωῒνὸ ἀγιάζει διαπεραστικό. Γύρω ἀπὸ τὴν φωτιά γίνονται κι ἓνα μικρὰ γλέντι μὲ ὅτι εἶχαν κουβαλήσει.

Τὸ γλέντι ὅμως τῶν νέων ἦταν οἱ φωτιές. Οἱ φωτιές ποὺ καθὼς ἔκαιγαν πολλές φορές περισσότερες ἀπὸ μιά ἔσπελναν ἓνα μῆνυμα στὰ γύρω χωριά. Τὸ μῆνυμα τοῦ πανηγυριοῦ. Ἴσως αὐτές οἱ φωτιές πολαιότερα νὰ εἶχαν καὶ κάποιο συμβολισμό. Ἐκεῖ γύρω ἀπὸ τὴν φωτιά περνοῦσε ἡ βραδιά γλεντώντας καὶ κουβεντιάζοντας. Σκεπασμένοι μὲ κουβέρτες ὅσο νὰ κοιμηθοῦν θαύμαζαν τὸ μεγαλεῖο τοῦ ἑναστρου οὐρανοῦ μετρώντας τὰ ἀστέρια ποὺ ἔπεφταν κι ἔσθηναν. Τὸ ξύπνημα μὲ τὸ πρωῒνὸ ἀγιάζει τοὺς ἔδινε τὴν χαρὰ τῆς ἀπόλαυσης τῆς χορταίνης καθὼς ἔσθηναν ἓνα - ἓνα τ' ἀστέρια καὶ χώνευε ἡ χόβολη τῆς φωτιάς.

Ἀδέχαστες μέρες δεμένες μὲ τὴν παράδοση, τὴν φύση, τὴν πίστη καὶ τὴν ἐλπίδα. Ἡ λειτουργία στὴν ἐκκλη-

σία, οἱ εὐχές, τὸ ἀντίδωρο, τὸ κέρασμα, γέμιζαν τὸ τελετουργικὸ τῆς μέρας τοῦ Ἁγίου τοῦ Δολοῦ. Καὶ μετὰ οἱ νέοι ἀρχίζουν τὸ κυήγι. Στὶς γύρω ἀπὸ τὸ ξωκλήσι πλαγιές γιὰ νὰ βροῦν τὰ ἄρσεν καὶ σπάνια ἄρχειοιδὴ τοῦ βουνοῦ τὰ βοθυρόκινα μποζόρια. Μ' αὐτὰ θὰ στόλιζαν τὸ πέτο καὶ θὰ ἔβγαζαν καὶ φωτογραφία.

Μπορεῖ νὰ μὴν ανεβαίνουν σήμερα οἱ Δολιῶτες τὴν ποταμὸν. Ἀνεβαίνουν ὅμως ἀνήμερα τοῦ Ἁγίου Χριστοφόρου. Οἱ παλιές ἀναμνήσεις ζοῦν ἀκόμη. Καὶ τὰ μποζόρια γύρω ἀπὸ τὸ ξωκλήσι τοῦ Ἁγίου Χριστοφόρου φυτρώνουν ἀκόμη. Καὶ ἡ ἀνάβαση διατηρεῖ τὴν ἴδια μαγεία.

K. X. K.

## ΙΕΡΕΙΣ ΚΑΙ ΕΝΟΡΙΕΣ ΠΩΓΩΝΙΟΥ

- Ἱερέας π. Χρήστος Γιάννος — Χαραυγή, τηλ. 51228 — Ἑνορίες Χαραυγῆς — Καστανῆς — Ἀγίας Μαρίνας — Κάτω Λάδδανης.
- Ἱερέας π. Χρήστος Μάσιος — Κτισμάτων, τηλ. 51278 — Ἑνορίες Κτισμάτων — Τερσιχίου — Ψηλοκάστρου.
- Ἱερέας π. Βασ. Λάσκας — Ἑνορίες Ζαφρόχου — Χρυσόδουλης — Ἀργυροχαυῖου.
- Ἱερέας π. Ἀνδρέας Καρέτσος — Παρακάλαμος, τηλ. 31227 — Ἑνορία Μαυροπούλου.
- Ἱερέας π. Δημ. Μάσχος — Περιστερί, τηλ. 22050, Ἑνορία Πειροπερίου.
- Ἱερέας π. Ἀπόστολος Κατσούκης — Πωγωνία, τηλ. 31473 — Ἑνορίες Πωγωνιανῆς — Σταυροδρομίου — Δρυμῶν.
- Ἱερέας π. Θεοφάνης Κατσούκης — Πωγωνιανή, τηλ. 31486 — Ἑνορίες Ποντικατῶν — Ὁρεικού — Ξηροβάλτου — Στοιμωροκιάδου.
- Ἱερέας π. Χριστόδουλος Δεληγιάννης — Δελβινακί, τηλ. 22192 — Ἑνορίες Δελβινακίου — Φορογύγιου.
- Ἱερέας π. Βασίλειος Γεωργιάδης — Πωγωνιανή, τηλ. 31410 — Ἑνορίες Κακαλάκου — Μερόπης — Παλαιοπύργου — Δολοῦ.
- Ἱερέας π. Ἀδαμάντιος Δισμυζήτης — Βροντισμένη, τηλ. 31255 — Ἑνορία Βραστοβάς.
- Ἱερέας π. Ἀπόστολος Σιάχος — Χρυσόδρομη, τηλ. 31455 — Ἑνορία Λάδδανης.
- Ἱερέας π. Παναγιώτης Κασιδάρας — Βήσση, τηλ. 22490 — Ἑνορίες Βησσάνης — Κερσόδου.
- Ἱερέας π. Κωνσταντίνος Μήσιος — Δολιανή, τηλ. 41676 — Ἑνορία Στρατινίστας.
- Ἱερέας π. Θεοφάνης Λάλης — Σιταριά, τηλ. 31429 — Ἑνορίες Δημόκρης — Κρουσίου — Λιβαδίου.
- Ἱερέας π. Χριστόφορος Λάζος — Ἀγ. Κοσμάς, τηλ. 41428 (γειτονική οἰκία) — Ἑνορίες Ἀγίου Κοσμά — Κ. Μερόπης.
- Ἱερέας π. Σταύρος Ριστάνης — Κεφαλοδρόμο, τηλ. 41221 — Ἑνορίες Κεφαλοδρόμου — Ὁρειοκάστρου.
- Ἱερέας π. Θεόδωρος Τζήμιος — Βασιλικό, τηλ. 41328 — Ἑνορία Βασιλικῶν.
- Ἱερέας π. Τηλέμαχος Μάντζιος — Γεροπλάτας, τηλ. 41437 — Ἑνορίες Ρουφῶς — Γεροπλά-

τάτου.

ΚΗΠΕΥΤΙΚΑ ΟΛΟ ΤΟ ΚΑΛΟΚΑΙΡΙ  
ΣΤΟ ΩΡΑΙΟΚΑΣΤΡΟ  
ΑΠΟ ΤΑ ΜΠΟΣΤΑΝΙΑ  
ΤΟΥ ΦΑΝΗ ΔΕΣΣΗ

ΤΗΛ. (0657) 41167

## ΒΙΟΤΕΧΝΙΑ ΜΕΤΑΛΛΙΚΩΝ ΕΠΙΠΛΩΝ

### Ν. ΠΑΠΑΘΑΝΑΣΙΟΥ - Γ. ΡΟΥΝΤΑΣ Ο.Ε.

Στὴν νέα μας Βιοτεχνία θὰ βρεῖτε  
ἐξοπλισμούς Γραφείων — Νοσοκομείων  
Καφετειῶν — Ἐπιπλα ἐξοχῆς κ.λπ.

(Πάροδος) Καλπακίου 23

ΤΗΛ.: 37710 — ΙΩΑΝΝΙΝΑ

### ΧΑΡΑΛ. ΜΥΡΙΟΥΝΗΣ

Χωματουργικές ἐργασίες  
ἐκσκαφές — διαμορφώσεις  
ἀγροτικοὶ δρόμοι — μπάζα

ΔΕΛΒΙΝΑΚΙ — ΤΗΛ.: 22.019

## ΨΗΛΑ ΣΤΗ ΝΕΜΕΡΤΣΙΚΑ

Κομάρι τοῦ Πωγωνίου καὶ ὁ βορεινὸς προσάτης ἡ Νεμέρτσικα (ἡ Μερόπη), εἶναι ἀπὸ τοὺς ὁρειότερους ὄρεοὺς σχηματισμοῦ. Οἱ ἀπότομες πλαγιές, τὰ ὄρη, τὰ παλιὰ σταροχώματα, τὰ νερά τοῦ Μπισκοπούλου καὶ τοῦ Κόκκινου, τὰ Μολύματα, οἱ στένες, τὸ καλοκαίρι καὶ τὰ χιόνια τὸ χειμῶνα, τοῦ δίνουν μιὰ ὁμορφιά ποὺ προκαλεῖ καὶ προσκαλεῖ τοὺς φουκαλάδες, τοὺς ἐκδρομικοὺς καὶ χιονοδρομικοὺς.

Πολλὰ μονοπάτια ἔχουν χαραχθεῖ ἀπὸ τὰ ζῶα γιὰ τὴν Νεμέρτσικα. Ἀπὸ τὸ καργεῖλι σὲς Δερσιπόλη, ἀπὸ τοὺς Ἀγ. — Λιάδες Μερόπης καὶ Παλαιοπύργου, ἀπὸ τὴν Κάτω Μερόπη μέχρι τὸ Κεφαλοδρόμο, εἰσάγονται τὰ ἔργα τῶν μονοπατιῶν. Ἀλλὰ ἡ πορεία δὲν εἶναι δύσκολη, καθὼς μὲ καλὰ πλάσματα διαδέχονται τὶς μικρὲς κλίσεις καὶ οἱ στένες εἰς πηλὴν ὁδηγοῦν τὰ ἔργα κοντὰ στοὺς κτηνοτρόφους ποὺ πάντοτε καὶ ἔχουν τὰ φλέγονται τοὺς πεζοπόρους.

Ἡ γνωριμία μὲ αὐτὸ τὸ κομμάτι τοῦ Πωγωνίου ἀφήνει μιὰ εὐχάριστη καὶ νοσταλγικὴ ἀνάμνηση. Τὰ νερά στὸ Μπισκοπούλο καὶ Κόκκινο θέλουν καὶ καλὰ ἐφθιά. Ἡ ἐκδρομὴ στὴν Νεμέρτσικα θέλει κάποια προετοιμασία. Παπούτσι, γιόσμιο, κατὶ φαγώσιμο καὶ λίγο φαρμακεῖο. Καὶ παρούσα γιὰ νερό. Ὁρειῶτες ἀναμνήσεις ἀφήνουν οἱ ἐκδρομὲς μὲ καλὸ κομμάτι σὲ ψητὸ καὶ ἄλλα ἐφθιά. Ἡ ἀνάμνηση πάντα ἀποκλιθεῖται μὲ μιὰ φωτογραφία. Γι' αὐτὸ ἡ φωτογραφικὴ μηχανὴ εἶναι ἀπαραίτητη.

Ἀπὸ τὶς πλαγιές τῆς Νεμέρτσικας ὁ ὀρίζοντας εἶναι μεγάλος. Καὶ πὺς μεγάλος ἀπὸ τὶς κορυφές. Ἄν ὑπάρχει διαύγεια καὶ δραστηριότητα τὸ θέαμα σὲ ἀποζημιώνει ἐλλείποντας τὸ ἴονιο καὶ τὴν Κέρκυρα, τὰ Γιάννινα. Ἀλλὰ ἂν ἡ τύχη βοηθήσει ἔχει καὶ ἄλλες ἐκπλήξεις. Τὸ ξάφνιασμα μὲ ἄς πέρδικας, τὸ πέταγμα κάποιου ἀετοῦ ἢ τὸ σφύριγμα τοῦ ἀγριόγιδου σὲ κάποιο στεφάνι, συμπληρώνουν τὴν ἐμπειρία τῆς Νεμέρτσικας. Ἀνάλογα μὲ τὴν ἐποχὴ μπορεῖ νὰ μαζέψει κανεὶς λίγο τσάι τοῦ βουνοῦ ἢ νὰ βρεῖ σπάνια

## ΠΩΓΩΝΙ Καλὸ καλοκαίρι Πανηγύρια & παράδοση

ἀγριοπούλια. Ὁ ἀμάραντος φυτρώνει καὶ στὴν Νεμέρτσικα καὶ μὲ πολὺ τὴν ἓνα δεματάκι θὰ διατηρεῖ ἀμάραντη τὴν ἀνάμνηση τῆς ἀνάδρασης σὲ κάποια γωνιά τοῦ σπιτιοῦ.

Γιὰ τοὺς νέους μας ἡ Νεμέρτσικα εἶναι ἓνα ἀκόμη κομμάτι ἀπὸ τὰ ἄλλα Πωγωνία. Καὶ ἡ γνωριμία μαζί της εἶναι μιὰ ἐμπειρία ποὺ δίνει μὲ τὸ παρελθόν καὶ γεννᾷ τὴν προσδοκία γιὰ μιὰ νέα ἀνάβαση. Μιὰ ἐκδρομὴ στὴν Νεμέρτσικα γεμίζει τὶς μέρες τοῦ παραθερισμοῦ στὸ χωριὸ πέρα ἀπὸ τὰ πανηγύρια καὶ τὶς ἐκδηλώσεις.

## Στὰ φυλάκιά μας

Τὰ δύο μεθοριακά φυλάκια στὸ Πωγωνί, τῆς Κακαβιάς καὶ τῶν Δερσιπόλεων προσελκύουν τὸ καλοκαίρι σημαντικό ἀριθμὸ ἐπισκεπτῶν. Ἡ περιέργεια, ἡ γνωριμία, οἱ ἀναμνήσεις, οἱ συγγενεῖς, εἶναι συνήθως οἱ λόγοι ποὺ ὁδηγοῦν πολλοὺς ἐπισκεπτες στὰ φυλάκιά μας. Καὶ εἶναι πράγματι μιὰ καλὴ ἐμπειρία ἡ ἐπίσκεψη καὶ ἀφήνει μιὰ ἐντονὴ ἀνάμνηση στὸν ἐπισκεπτή. Ἡ Δερσιπόλη μὲ τὸν κάμπο της, τὰ χωριά της μὲ τὴν ἴδια μὲ μᾶς πολιτιστικὴ παρουσία, ἐνεργοῦν συγκινησιακά καὶ ἀνοικνεῖται ἀπὸ τὴν

σταθμὴ παρουσιάζει καὶ κάποια κίνηση διελεύσεως ἐπισκεπτῶν καὶ ἐμπορευμάτων ἀπὸ καὶ πρὸς τὴν Ἀλβανία.

Τὸ Φυλάκιο Δερσιπόλεων εἶναι τὸ βορειότερο στὸ Πωγωνί καὶ ἀποτελεῖ ἓνα μᾶτι γιὰ τὰ χωριά τοῦ Πάνω Πωγωνίου ποὺ εἰσάγονται στὴν Ἀλβανία. Καὶ στὸ Φυλάκιο αὐτὸ φτάνουν πολλοὶ ἐπισκεπτες. Μὲ τὶς τελευταῖες συμφωνίες μὲ τὴν Ἀλβανία προβλέπεται καὶ ἀπὸ τὸ σημεῖο αὐτὸ ἡ δυνατότητα διανομῆς ἀνθρώπων καὶ ἐμπορευμάτων. Ἐλπίζεται δὲ σύντομα θὰ γίνῃ πραγματικότητα.

Καὶ στὰ δύο φυλάκια ἡ προσέγγιση γίνεται μὲ αὐτοκίνητο. Στὴν Κακαβιά μὲ τὸν ἐθνικὸ δρόμο Καλακίου — Χάνι Δελβινακίου — Κακαβιάς. Στὸ Φυλάκιο Δερσιπόλεων ἀπὸ Χάνι Δελβινακίου — Πωγωνιανή — Σταυροδρομίδι — Δερσιπόλη. Ἡ γὰρ τὸ Πάνω Πωγωνί ἀπὸ τὰ εἰς Νεμέρτσικα — Σταυροδρομίδι — Δερσιπόλη.

Τὸ καλοκαίρι στὸ Πωγωνί εἶναι μιὰ εὐκαιρία γιὰ γνωριμία μὲ τὶς ἀγροτικὲς γωνιές τῶν φυλάκων μας. Εἶναι μιὰ ἐμπειρία, μιὰ ἀνάμνηση.

ἱστορίας καὶ πολιτισμοῦ.

Τὸ Φυλάκιο Κακαβιάς ποὺ εἶναι καὶ Διεθνὴς μεθοριακὸς

## Στον Πωγωνικό

Γιὰ ὅσους θέλουν νὰ γνωρίσουν μιὰ ἐξασμένη γωνιά στὴν ἀγκαλιά τῆς Νεμέρτσικας, τοὺς συνιστοῦμε μιὰ ἐκδρομὴ στὸν Πωγωνικό. Ἐνὰς οἰκισμὸς ἀπομονωμένος, ἓνα μαγευτικὸ ὄρη, τῆς Νεμέρτσικας ποὺ μὲ ἐμπειρία οἱ σπονημένοι κάτοικοι τοῦ προσπαθοῦν νὰ τὸ διδάσκουν.

Μιὰ σχεδὸν οἰκογένεια εἶναι ὁ μόνιμος «φυλάκας» τοῦ οἰκισμοῦ. Ἐκεῖ τὸ τηλέφωνο (0657) 41496. Τὸ καλοκαίρι παραθερίζουν καὶ ἀσκετοῖ ἀκόμη. Στὸν Πωγωνικό μπορεῖ κανεὶς νὰ βρεῖ μὲ ἀπομονωτὴ ἐπὶ Μπουσάκι. Ἡ διακλίσωση ἔργο πρὶν τὸ χωριὸ Μολυβδοκλάστη. Ἀνοίξε ἀκόμη καὶ νέος δρόμος ἀπὸ τὸν Παπαλάκκο τοῦ Κεφαλοδρόμου.

## ΟΙ ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΕΙΣ

### ΠΥΡΣΟΣ Ο.Ε. Μ. & Α. ΚΟΛΕΜΠΑΣ



ΕΥΧΟΝΤΑΙ  
ΣΤΟΥΣ ΣΥΜΠΑΤΡΙΩΤΕΣ  
ΠΩΓΩΝΗΣΙΟΥΣ  
ΚΑΛΟ ΚΑΛΟΚΑΙΡΙ  
ΚΑΙ  
ΕΞΕΚΟΥΡΑΣΤΕΣ ΔΙΑΚΟΠΕΣ

ΘΕΡΜΑΝΣΗ: Λέβητες —  
Καυστήρες — Κυκλοφορητές  
Πλαστικοὶ Σωλήνες — Ὀργανο  
Καλοριφέρ — Ἡλιακὰ  
ΚΛΙΜΑΤΙΣΜΟΣ: Φάν Κόιλε

Ἀντλίες — Αὐτοματισμοὶ — Πυρασφάλεια  
ΤΕΧΝΙΚΗ ΚΑΛΥΨΗ: Μελέτη — Ἐπίβλεψη  
— Παρακολούθηση. Μιάνθος Κολέμπας  
Μηχανολόγος Ἡλεκτρολόγος Ε.Μ.Π.

Χρήστοδαστλη 34 — ΓΙΑΝΝΙΝΑ  
ΤΗΛ.: 27222 — 32763 — TELEX 322256



**ΔΟΛΟ:****Τό διατηρητέο χωριό**

Στό Παγώνι μας τό μόνο χωριό πού χαρακτηρίστηκε διατηρητέο μέ απόφαση τοῦ Ὑπουργείου, εἶναι τό Δολό. Ἐχει διατηρήσει σέ σημαντικό ποσοστό τήν παλιά του φυσιογνωμία καί ἔχουν διασωθεῖ σέ μεγάλο ἀριθμό δείγματα τῆς λαϊκῆς ἀρχιτεκτονικῆς. Στίς πλαγιές τοῦ Κουτσόκρηνου καί διπλα στή γαβάρδα τοῦ Κουβαρά τό Δολό κρατάει ἀκόμη ἕνα δείγμα ἀπό τό παλιό Παγώνι. Ἡ Κεντρική τῶν Ἐκκλησιῶν, τό χοροστάσι, ἡ στέγη καί ἡ Καστανιά του ἔμειναν ἀνάλωτα ἐδῶ καί πολλά χρόνια. Ἡ καστανιά πού δλανθισμένη στό Πανηγύρι τοῦ Ἀγ. Χριστοφόρου συμπληρώνει τήν γιορτή, ἔχει καί τό δικό της στιχάκι:

«Ὡ καστανιά περήφανη  
καμάρι στό Παγώνι  
ἡ κάθε νιά σέ χαίρεται  
κί' ὁ νιός σέ καμαρώνει».  
Δίπλα στήν καστανιά ὁ  
μπάρμπα Κώστας Κωσταρᾶς

κερταί γι' αὐτά - καλοκαίρι  
τό καί το καί προσφέρει  
κάθε δυνατή ἐξυπηρέτηση  
στούς κατοίκους, παραθερι-  
στές καί ἐπισκέπτες. Τό Δολό, τό καλοκαίρι δέν εἶναι μόνο ἕνα διατηρητέο μνημεῖο. Ἐχει τήν ζωτικότητα πού τοῦ δίνουν οἱ Δολιώτες πού παρα-

**Καλό καλοκαίρι****Συντροφιά στα γηρατειά**

θερίζουν γιά πολλούς μήνες μέ τήν ἀγάπη τους γιά τό χωριό καί τήν φροντίδα γιά κάθε ἔργο κοινωφελές καί χρησιμοποιοῦν τήν γιορτή, ἔχει καί τό δικό της στιχάκι:

τά δικά του περάσματα. Ἀπό τήν πλαγιά τοῦ Τάνε στήν Παγωνιανή ἤ ἀπό τό Σταυροσκιάδι φτάνει κανεῖς σχετικῶς εὐκολα στήν κορυφογραμμή. Ἐχει καί αὐτό τό εὐνοϊκό τήν δική του μαγεία. Πίσω ἀπό τήν ορειθετική γραμμή ἔ-

χει μεγάλα ὄρηπείδια καί ἴσως γι' αὐτό λέγεται καί Μακρυκαμπος. Ἀπό τήν πλευρά τῆς Παγωνιανῆς ἡ πλαγιά ἔχει μεγάλη ποικιλία δένδρων. Βαλανιδιές, στεφάνι, ξεροπλάτανος, γράδος, φλαμπουριές καί ἄλλα, κυριαρχοῦν σέ ὅλη τήν ἔκταση. Ἡ πορεία στήν κορυφογραμμή ζυγό - ζυγό ἀπό ἑορτά πρὸς νότο εἶναι μιά εὐκαιρία γιά δει κανεῖς ἀπό ψηλά σχεδόν ὅλα τά χωριά τοῦ Παγωνίου. Ὅλα τά ρεῖά καί ὅλο τό κάτω Παγώνι, καθώς πλησιάζει πρὸς τίς Κορυφές τίς πλούσιες αὐτῆς πηγῆς τοῦ Μποξόβου. Ἐκεῖ εἶναι διπλα στίς πηγές ἕνα ἐφοδιασμένο σκακίδιο συμπληρώνει

● ) —————> ΣΥΝΕΧΕΙΑ  
ΣΤΗΝ 7η ΣΕΛΙΔΑ

**ΟΠΤΙΚΑ — ΩΡΟΛΟΓΙΑ****ΠΑΝ. ΚΟΥΤΣΑΒΕΛΗΣ**

Μεγάλη ποικιλία σχεδίων  
ΙΩΑΝΝΙΝΑ

28 ΟΚΤΩΒΡΙΟΥ 19 (ἔναντι ΟΤΕ) — Τηλ. 28969

**ΣΥΜΒΟΛΑΙΟΓΡΑΦΕΙΟ****ΝΙΚΟΛΑΟΥ ΧΡ. ΛΑΜΠΡΟΥ**

ΙΩΑΝΝΙΝΑ

ΜΙΧΑΗΛ ΑΓΓΕΛΟΥ 6-8

(Δίπλα Πρακτ. Ἐφημερίδων)

ΤΗΛ.: (0651) 23243

**ILLIRIA TOURS**

ΑΓΓ. Γ. ΚΩΤΣΗΣ

28ης Ὀκτωβρίου 6 — ΓΙΑΝΝΕΝΑ

ΤΗΛ.: 34547 — 26452

Ὁργανωμένες ἐκδρομές ὅλο τό χρόνο μέ τίς καλλίτερες δυνατές τιμές γιά ὅπουδήποτε θελήσετε. — Κάντε μας ἕνα τηλεφώνημα κί ἀφήστε σέ μᾶς νά φροντίσουμε τό ταξίδι σας. **Εἰδικές τιμές γιά Ἀδελφότητες** — Συλλόγους — Κοινότητες τοῦ Παγωνίου.

ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΥΠΟΛΗ — ΤΟΥΡΚΙΑ  
ΒΟΥΛΓΑΡΙΑ — ΑΛΒΑΝΙΑ  
ΟΥΓΓΑΡΙΑ — ΑΥΣΤΡΙΑ — ΣΟΒ.  
ΕΝΩΣΗ — ΑΠΩ ΑΝΑΤΟΛΗ — ΙΣΠΑΝΙΑ  
ΙΤΑΛΙΑ κ.ά.  
ΚΡΟΥΑΖΙΕΡΕΣ ΦΘΗΝΑ ΑΕΡ. ΕΙΣΙΤΗΡΙΑ

|             |   |        |   |        |
|-------------|---|--------|---|--------|
| ΦΡΑΓΚΦΟΥΡΤΗ | : | 26.800 | — | 40.900 |
| ΑΜΣΤΕΡΝΤΑΜ  | : | 23.100 | — | 39.900 |
| ΒΡΥΞΕΛΛΕΣ   | : | 23.100 | — | 39.900 |
| ΛΟΝΔΙΝΟ     | : | 27.000 | — | 44.100 |
| ΡΩΜΗ        | : | 20.000 | — | 36.800 |
| ΒΙΕΝΝΗ      | : | 18.500 | — | 31.900 |
| ΣΤΟΚΧΟΛΜΗ   | : | 36.700 | — | 46.600 |
| Ν. ΥΟΡΚΗ    | : | 47.000 | — | 73.000 |
| ΜΟΝΤΡΕΑΛ    | : | 50.000 | — | 77.400 |

**ΣΤΗΝ ΠΟΤΑΜΙΑ ΤΟΥ ΓΟΡΜΟΥ**

Τό πιο μεγάλο ποτάμι τοῦ Παγωνίου εἶναι ὁ Γορμός. Ἀρχίζει ἀπό τά ρεῖά τῆς Νεμέστικας μέ κύριες πηγές στό Ὠραϊκόαστρο καί φτάνει στή γέφυρα τῶν Ἀγίων κί ἀπό κει πάει νά βρεῖ τόν Καλαμά. Εἶναι ἕνα ἀπό τά γρησφιότερα ποτάμια. Ἐχει τίς μικρές του ὁμορφιές καί τίς κρυφές χαρές. Στίς ὄχθες του θά βρεῖ κανεῖς θαύσια πλατάνια καί παιχνηδιάρικες τίτις. Στήν διαδρομή του οἱ ὄχθες καί ἡ ἐλεύθερη ροή ἐκβάλλονται καί ἡ ἐλάσση ἀλλοῦ πλούσιου, ἀλλοῦ φτωχοῦ, δίνει τήν γαρά τῆς ἀναζητήσης. Παλαιότερα ἦταν πλούσιος σέ ψάρια καί καραβίδες. Σήμερα μᾶλλον σπανίζουν. Προσπαθοῦν νά ἐπευδύσουν στήν ἐπίθεση τῆς μόλυνσης. Γιά ὅσους ἔχουν κουράγιο, ἀντοχή καί κέφι, μιά διαδρομή στήν ποταμιά ἀπό Ὠραϊκόαστρο μέχρι τήν Γέφυρα τῶν Ἀγίων θά τοῦς ἀποζημιώσει. Εἶναι καί αὐτό ἕνα κομμάτι ἀπό τό ἄλλο Παγώνι πού πρέπει νά γνωρίσουν κυρίως οἱ νέοι μας πέρα ἀπό τά πανη-

γύρια καί τόν πλάτανο τοῦ χωριοῦ τους. Κί' ἐκεῖ στούς Ἀγίους μιά ματιά στόν βράχο θά ἐπισημάνει τίς μισσοσώζμενες ἀγιογραφίες ἀπό τό μοναστήρι τῶν Ἀγίων. Τό μονα-

**ΠΩΓΩΝΙ**  
**Καλό καλοκαίρι**

στήρι πού τραγουδιέται σέ ὅλα τά χωριά τοῦ Παγωνίου. Ὁ Γορμός τό ξεστό καλοκαίρι, μᾶς προσκαλεῖ στό δροσερό νερά του. Εἶναι μιά εὐκαιρία γνωριμίας. Ἀς κάνουμε τόν δικό μας ἐσωτερικό τουρισμό.

**ΟΙΚΟΔΟΜΙΚΕΣ ΕΡΓΑΣΙΕΣ**  
**ΓΕΩΡΓΙΟΣ ΟΙΚΟΝΟΜΟΥ & ΣΙΑ Ο.Ε.**

Γιά παροδισιακά σπίτια  
μέ τό κλειδί στό χέρι  
ΔΡΥΜΑΔΕΣ — ΠΩΓΩΝΙΟΥ ΤΗΛ. (0657) 31421

**Τό μουσεῖο Αθηναγόρα**  
**στό Βασιλικό**

Τό Παγώνι εἶναι μιά περαιοχὴ πού ἔδωσε στήν Ἐκκλη-

τῶν γεγονότων στήν Κωνσταντινούπολη τό 1956, ἀλλά καί πρωτοπόρος στήν πορεία ἐπικοινωνίας μέ τόν Πάπα τῆς Καθολικῆς Ἐκκλησίας. Στό Βασιλικό εἶναι καί τό πατρικό του σπίτι. Οἱ συγγενεῖς του διατηροῦν τήν γωνιά ὅπου ἔζησε τό πρῶτο του χρόνιο ὁ Μεγάλος Ἀθηναγόρας. Μιά σειρά ἀπό ἀντικείμενα πού συνδέθηκαν μέ τήν ζωή τοῦ Πατριάρχου, ἔχουν συγκεντρωθεῖ ἐκεῖ καί φυλάσσονται μέ σεβασμό καί φροντίδα. Τό σπίτι τοῦ Ἀθηναγόρα καί τό Μουσεῖο εἶναι ἀνοιχτό τό Σάββατοκύριακο. Μιά γωνιά ἐκεῖ περιμένει τόν ἐπισκέπτη νά γνωρίσει καί τό πνευματικό Παγώνι. Δίγες στιγμές περισυλλογῆς καί θαυμασμοῦ, ἀλλά καί δύναμης. Ἡ πορεία ἀπό τό Βασιλικό στήν Κορυφή τῆς Ὁρθοδοξίας γεμίζει τήν ψυχὴ τοῦ Παγωνήσιου μέ ὑπερηφάνεια.

**ΖΩΪΜΠΑ Ο.Ε.****Αφοι ΖΩΪΔΗ - Αφοι ΜΠΑΡΑΤΣΑ**

ΧΑΛΙΑ — ΚΙΛΙΜΙΑ ΚΑΙ ΕΙΔΗ

ΛΑΪΚΗΣ ΤΕΧΝΗΣ

— Ἀλβανίας —

ΧΕΙΡΟΠΟΙΗΤΑ ΟΛΟΜΑΛΛΑ

• ΣΕ ΠΛΟΥΣΙΑ ΣΥΛΛΟΓΗ ΚΟΜΒΩΝ & ΣΧΕΔΙΩΝ

• ΧΡΩΜΑΤΑ ΑΝΕΞΙΤΗΛΑ

ΠΩΛΗΣΗΣ ΧΟΝΔΡΙΚΗ — ΛΙΑΝΙΚΗ

ΙΩΑΝΝΙΝΑ

28ης Ὀκτωβρίου 30α  
ΤΗΛ. (0651) 37.458 — ΤΕΛΕΞ 3221179

ΑΘΗΝΑ

ΤΡΑΛΛΕΩΝ 114, ΓΑΛΑΤΣΙ

Τηλ. 29.31.739

ΘΕΣΣΑΛΟΝΙΚΗ

ΛΕΩΦ. ΜΕΓ. ΑΛΕΞΑΝΔΡΟΥ 48

Τηλ. 847.733

**Η ΠΟΤΟΠΟΙΙΑ****ΧΑΡΑΛ. ΚΩΣΤΟΥΛΑ**

ΕΥΧΕΤΑΙ

ΣΤΟΥΣ ΣΥΜΠΑΤΡΙΩΤΕΣ

ΠΩΓΩΝΗΣΙΟΥΣ

Καλό Καλοκαίρι

καί

καλά πανηγύρια

ΠΛΟΥΣΙΑ ΚΑΒΑ ΠΟΤΩΝ

ΠΟΙΚΙΛΙΑ ΚΡΑΣΙΩΝ

ΠΟΙΟΤΗΤΑ — ΕΞΥΠΗΡΕΤΗΣΗ

ΑΝΤΙΠΡΟΣΩΠΟΣ Ν. ΙΩΑΝΝΙΝΩΝ

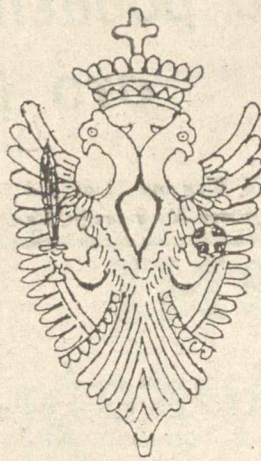
ΠΡΟΪΟΝΤΩΝ ΚΑΜΠΑ

ΓΙΑΝΝΕΝΑ

Παλαιολόγου 4 — ΤΗΛ. 27094



## Τό λαογραφικό μουσείο της Παγωνιανής



Εδώ και περισσότερα από είκοσι χρόνια άρχισε στην Παγωνιανή η συγκέντρωση του λαογραφικού υλικού. Για πολλά χρόνια λειτούργησε το Μουσείο σαν παράρτημα της Εταιρείας Ηπειρωτικών Μελετών και στεγάστηκε στο αρχοντικό Βασιλειάδη. Σήμερα το Λαογραφικό Μουσείο Παγωνιανής περιήλθε στην φροντίδα του Έκπολιτιστικού και Φιλεκαπαιδευτικού Συλλόγου. Στεγάζεται στο παλιό Κοινοτικό Γραφείο που έχει ανακαινισθεί. Είναι ανοικτό ή μπορεί να ανοίξει σχεδόν όλη την ημέρα.

Τό Μουσείο έχει μία πλούσια συλλογή λαογραφικού υλικού της επαρχίας Παγωνίου. Αντικείμενα αντιπροσωπευτικά του λαϊκού μας πολιτισμού και της παράδοσης. Σπολές από όλες τις περιοχές, Παγωνίσιες, Δεσποτιτικές, ζώνες, μοιλιότες, γιλέκα, όλα τα στολίσια. Πολλά αντικείμενα σε ξύλο σκαλιστά από ταβάνια, κασέλλες, αβράχια, χτένια και άλλα. Μία σειρά από οικιακά σκεύη και είδη οικιακής χρήσης. Η ποιμενική ζωή έχει την δική της συνεισφορά στο Μουσείο. Καθώς και η αγροτική ζωή. Επίσης άρκετά είδη φερτά από τον ξενιτεμό των Παγωνιστών. Η γνωριμία με το Μουσείο Παγωνιανής, είναι μία ακόμη επικοινωνία με το Παγώνι που έφυγε και για τους νέους ένα δέσιμο με τις ρίζες.

### ΧΡΗΣΙΜΑ ΤΗΛΕΦΩΝΑ ΙΩΑΝΝΙΝΩΝ

|                                 |           |       |
|---------------------------------|-----------|-------|
| ● Νομαρχία Τηλεφ. Κέντρο        | — 21701 — | 21901 |
| ● Μερραρχία Τηλεφ. Κέντρο       | —         | 21601 |
| ● Αστυνομία Τηλεφ. Κέντρο       | — 22660 — | 26290 |
| ● Άμεσος Δράση                  | —         | 100   |
| ● Πυροσβεστική Υπηρεσία         | —         | 199   |
| ● Νοσοκομείο                    | —         | 33461 |
| ● Δ.Ε.Η.                        | —         | 125   |
| ● Στρατολογικό Γραφείο          | —         | 25720 |
| ● Ολυμπιακή Αεροπορία — Πληροφ. | —         | 23120 |
| ● "Αεροδρόμιο"                  | —         | 26218 |
| ● ΚΤΕΛ Γραμμές Παγωνίου         | —         | 26211 |
| ● "Αθηνών"                      | —         | 26286 |
| ● "Θεσ/νίκης"                   | —         | 27442 |

### ΣΤΑ ΓΙΑΝΝΕΝΑ

#### ΓΕΩΡΓΙΟΣ ΝΑΣΤΟΣ

ΧΡΥΣΑ ΚΑΙ ΑΡΓΥΡΑ ΚΟΣΜΗΜΑΤΑ  
ΩΡΟΛΟΓΙΑ — ΕΙΔΗ ΔΩΡΩΝ  
Κάνιγγος 13 ΤΗΛΕΦ. 26615  
ΟΙΚΙΑΣ 23036

#### ΗΛΕΚΤΡΙΚΑ ΕΡΓΑ

##### ΒΑΣ. ΖΗΚΑΣ

ΦΩΤΙΣΜΟΣ — ΚΙΝΗΣΗ  
ΕΓΚΑΤΑΣΤΑΣΕΙΣ — ΣΥΝΤΗΡΗΣΗ  
ΓΙΑΝΝΕΝΑ ΜΕΡΟΠΗ  
ΤΗΛ: (0651) 29208 ΤΗΛ: (0657) 31265

## Τό μουσείο φυσικής ιστορίας Καστανής

Μία επίσκεψη στην Καστανή θα αποζημιώσει τον επισκέπτη με την γνωριμία του μοναδικού ίσως επαρχιακού Μουσείου Φυσικής Ιστορίας. Είκοσι χρόνια δούλεψε εκεί ο Χαρουγιώτης δάσκαλος κ. Γ. Σοπικιώτης για να μάζει και φτιάξει όλα αυτά τα εκθέματα.

Είκοσι ένα αξιοθαύτατο έργο προϊόν κόπων, φαντασίας, επιμονής και βαθιάς γνώσης της φύσης και του "ωίκου" κόσμου της περιοχής Παγωνίου. Όλη η πανίδα της επαρχίας μας, παρουσιασμένη σε καλαίσθητες και φυσικές συνθέσεις μας δίνουν τον πλούτο και την ποικιλία της περιοχής. Μία ποικιλία που δυστυχώς χάνεται από το αλόγιστο κυνήγι. Περισσότερα από 300 εκθέματα του Μουσείου σε πουλιά, έρπετα, ζώα, πεταλούδες, χελώνες, ταρχευμένα αποτελούν ένα θησαυρό για το Παγώνι. Άξιζει μία επίσκεψη στην Καστανή. Ίδιας για τα παιδιά. Να γνωρίσουν κι ένα άλλο Παγώνι. Τον θησαυρό του φυσικού περιβάλλοντος. Να το αγαπήσουν. Και να φωνάζουν κι αυτά για την διασφάλισή. Όσο είναι καιρός. Η διαδρομή είναι από τον δρόμο Κακαδιάς, διακλάδωση Κτισμάτων, Χαρουγιά (όμως δρόμος ασφαλτός), Καστανή, χωματόδρομος σε καλή κατάσταση. Τηλεφωνείτε στην Καστανή.



|                                     |              |
|-------------------------------------|--------------|
| Γεωπόνος                            | 22247        |
| Κυνηγ. Σύλλογος                     | 22359        |
| Πολιτιστικός Σύλλογος Δελτινίου     | 22519        |
| Ταχυδρομική Κέντρο Υγείας Δελτινίου | 22229        |
|                                     | 22540, 22541 |
| Αγροτικό Ταμείο Βασιλείου           | 41300        |
| Αγροτικό Ταμείο Βησσάνης            | 22366        |
| Αγροτικό Ταμείο Κερασίου            | 22112        |
| Αγροτικό Ταμείο Κτισμάτων           | 51201        |
| Αγροτικό Ταμείο Παγωνιανής          | 31203        |
| Αγροτικό Ταμείο Δελτινίου           | 22525        |
| Αστυνομία Δελτινίου                 | 22216        |
| Αστυνομία Καστανής                  | 51370        |
| Αστυν. Κεφαλόεσσου                  | 41216        |
| Αστυνομία Κτισμάτων                 | 51292        |
| Αστυν. Παγωνιανή                    | 31201        |
| Κακαδιά Έλεγχος Διαβατηρίων         | 51230        |
| Κακαδιά Τελωνείο                    | 51210        |
| Δασοκομείο Δελτινίου                | 22208        |
| Εθνοφυλάκη Δελτινίου                | 22395        |
| Εθνική Παγωνιανή Φυλάκη Κακαδιάς    | 51300        |
| Δημοτικό Δελτινίου                  | 22204        |
| Κοινότητα Βασιλείου                 | 41327        |
| Κοιν. Βησσάνης                      | 22027        |

### ΧΡΗΣΙΜΑ ΤΗΛΕΦΩΝΑ:

|                            |              |
|----------------------------|--------------|
| Χαρακτ. Αριθμός (0657)     |              |
| ΟΤΕ Δελτινίου              | 22399        |
|                            | 22121, 22139 |
| ΔΕΗ Δελτινίου              | 22211        |
| Ταχυδρ. Βησσάνης           | 22249        |
| Ταχυδρ. Δελτινίου          | 22244        |
| Ταχυδρ. Κεφ)σου            | 41210        |
| Ταχ. Παγωνιανής            | 31210        |
| Ειρηνοδείο                 | 22333        |
| Δημόσιο Ταμείο             | 22246        |
| Συνελοιστογραφείο          | 22198        |
| Γενά Μητρόπολη             | 22203        |
| Τράπεζα Αγροτική Δελτινίου | 22202        |
| Τράπεζα Γενική Κεφαλόεσσου | 41444        |

#### ΑΓΝΟ ΚΡΑΣΙ

##### ΑΠΟ ΤΟ ΒΑΡΕΛΙ

##### ΤΟΥ ΠΑΡΑΓΩΓΟΥ

ΜΑΝΩΛΗ ΚΟΥΚΟΥΛΑΡΗ

◆ ΠΩΓΩΝΙΑΝΗ — ΤΗΛ.: 31264

### ΧΡΗΣΙΜΑ ΤΗΛΕΦΩΝΑ:

|                                        |              |
|----------------------------------------|--------------|
| Χαρακτ. Αριθμός (0657)                 |              |
| Κοιν. Κεφαλόεσσου                      | 41206        |
| Κοιν. Λάδωνης                          | 22566        |
| Κοιν. Παγωνιανής                       | 31227        |
| Επιθ. Δημοτ. Εκπαιδευση                | 22245        |
| Δημοτ. Δελτινίου                       | 22484        |
| Δημοτ. Παγωνιανής                      | 31218        |
| Γενάσιο Δελτινίου                      | 22363        |
| Γενάσιο Κεφ)σου                        | 41250        |
| Γενάσιο Παγωνιανής                     | 31204        |
| Δημοτικό Βασιλείου                     | 41301        |
| Δημοτικό Βησσάνης                      | 22368        |
| Δημοτ. Δελτινίου                       | 22252        |
| Δημοτ. Κεφ)σου                         | 41245        |
| Δημοτ. Παγωνιανής                      | 31208        |
| Νηπ)γείο Βησσάνης                      | 22372        |
| Νηπ)γείο Δελτινίου                     | 22283        |
| Νηπ)γείο Κεφ)σου                       | 41201        |
| Ν)γείο Παγωνιανής                      | 31252        |
| Παιδικός Σταθμός Δελτινίου             | 22098        |
| Μαθητική Έστια Δελτινίου               | 22290        |
| Μαθητική Έστια Παγωνιανής              | 31206, 31251 |
| Κέντρο Παιδικής Μέριμνα Παγωνιανής     | 31202        |
| Φιλεκαπαιδευτικός Σύλλογος Κεφαλόεσσου | 41251        |
| Φιλεκαπαιδευτικός Σύλλογος Παγωνιανής  | 31207        |

### ΦΑΡΜΑΚΕΙΑ

|             |            |
|-------------|------------|
| Δελτινίου   | τηλ. 22525 |
| Κεφαλόεσσου | » 41012    |

### ΤΑΞΙ

|                            |       |
|----------------------------|-------|
| Γ. Κούρος Δελτινίου        | 22459 |
| Στ. Σιούτας                | 22213 |
| Χρ. Τσαράωσης              | 22273 |
| Ν. Τσώνης                  | 22262 |
| Αθ. Σιούπουλος Κεφαλόεσσου | 41497 |
| Κων. Κωστούλας Αγ. Κοσμάς  | 41433 |

### ΑΡΤΟΠΟΙΕΙΑ

|                               |       |
|-------------------------------|-------|
| Δημ. Μουλιάς — Δελτινίου      | 22253 |
| Κέντρος Λούτσος — Κεφαλόεσσου | 41222 |
| Χαρ. Νατσίκος                 | 41454 |
| Αθ. Παπανδρέου — Παγωνιανή    | 31224 |

### ΞΕΝΟΔΟΧΕΙΑ — ΞΕΝΩΝΕΣ

|                                 |            |
|---------------------------------|------------|
| Παγωνιανή — ΞΕΝΟΔΟΧΕΙΟ          | τηλ. 31217 |
| Αδελφότητα Βησσάνης — ΞΕΝΩΝΑΣ   | » 22208    |
| Αδελφότητα Παλασιούργου ΞΕΝΩΝΑΣ | » 31253    |
| Δημοτικός ΞΕΝΩΝΑΣ Δελτινίου     | » 22204    |

### ΠΡΑΤΗΡΙΑ ΚΑΥΣΙΜΩΝ

|                           |            |
|---------------------------|------------|
| Σπ. Φούκης — Κεφαλόεσσου  | τηλ. 41313 |
| Ιωάννης Τόμος — Παγωνιανή | » 31363    |

### Στο Μπόζοβα

ΑΠΟ ΤΗΝ 4η ΣΕΛΙΔΑ  
την ενάριστη πορεία πάνω στο ζυγό του Μποζόβα. Η θά από το ζυγό καλύπτει και το μιά πρόκληση και ένα συμβατό Γιάννη, αλλά και την Δε-ρόπολη. Η πορεία πάνω στην παραθερισμού στα χωριά μας.

### ΔΗΜ. ΜΠΑΓΙΑΣ

ΥΔΡΑΥΛΙΚΕΣ ΚΑΤΑΣΚΕΥΕΣ  
ΜΠΑΝΙΑ — ΚΑΛΟΡΙΦΕΡ  
ΚΟΙΝΟΤΙΚΑ ΔΙΚΤΥΑ  
ΚΑΤΑΣΚΕΥΗ — ΣΥΝΤΗΡΗΣΗ  
ΔΕΛΒΙΝΑΚΙ — ΤΗΛ.: 22555

ΗΛΕΚΤΡΙΚΑ ΕΙΔΗ — ΡΑΔΙΟ Τ.Υ.  
ΔΙΣΚΟΙ — ΚΑΣΣΕΤΕΣ — STEREO

#### ΗΛΕΚΤΡΙΚΑ ΕΡΓΑ

ΒΑΣ. ΚΩΣΤΑΓΙΑΝΝΗΣ

ΣΙΝΑ 6 — ΓΙΑΝΝΕΝΑ — ΤΗΛ.: 20677 — 34304

## Τό καλοκαίρι πού πέρασε

- ◆ Μία ανάμνηση από τό καλοκαίρι πού πέρασε
- ◆ Σέ περιγραφή αφηγηματική ή ποιητική
- ◆ Από τούς νέους μας κυρίως αλλά κι' από κάθε ηλικία
- ◆ Για τό Παγώνι μας, τά πανηγύρια, τή φύση, τά θουνά και τά ποτάμια, τούς ανθρώπους, τά ξεκλήσια, τό πατρικό σπίτι, τίς παραδόσεις και τίς ρίζες
- ◆ Οί σελίδες μας εύπρόσδεκτα περιμένουν νά φιλοξενησουν τίς αναμνήσεις του καλοκαιριού.

## Το ζαρκάδι που κλαίει

● ) —→ ΣΥΝΕΧΕΙΑ  
ΑΠΟ ΤΗΝ 1η ΣΕΛΙΔΑ  
σαν κατακτητές. Τά παιδιά λιγότερα στα χωριά. Τό διά-σας έχασε τό στολίδι του τήν ομορφιά του. Και οι άνθρωποι φτώχυναν σε αισθήματα. Σκό-τωσαν τό περιβάλλον. Και έ-κείνα τά παιδιά ανοίγουν τά ικεσίας του λαβωμένου ζαρκα-διού είναι ένα μήνυμα από τή φύση. Από τό Παγώνι μας τού ζαρκαδιού και νά τούς δι-

ηγηθούν τήν ιστορία μέ τό ζαρκάδι πού κλαίει. Μιά ιστο-ρία για τήν ομορφιά του δά-σους πού χάθηκε. Μιά ιστορία πού πρέπει νά αγγίξει τήν αγ-θρόπνη εύαισθησία αν ποτέ θελήσουμε νά διορθώσουμε τό περιβάλλον μας. Τό δάκρυ τής ικεσίας του λαβωμένου ζαρκα-διού είναι ένα μήνυμα από τή φύση. Από τό Παγώνι μας τού ζαρκαδιού και νά τούς δι-

### Δύο βιβλιοθήκες

● ) —→ ΣΥΝΕΧΕΙΑ  
ΑΠΟ ΤΗΝ 1η ΣΕΛΙΔΑ  
ΔΕΛΒΙΝΑΚΙΟΥ και ΒΗ-ΣΑΝΗΣ. "Ο,τι απέμεινε α-κόμη και σήμερα δείχνει τόν πλούτο των βιβλιοθηκών και τό επίπεδο μόρφωσης των δι-σκόλων. Άλλά συγχρόνως μάς δείχνουν και τό επίπεδο παρεχόμενης μόρφωσης. Έντύπωση προσφέρει ή ή παρξη βιβλιοθηκών βιβλίων και σπαθίων εκδόσεων. Η

φροντίδα για τήν διάσωση και διατήρηση αυτών των βι-βλιοθηκών ήταν μία αξιέπαι-νη προσπάθεια και αποτελεί συμβολή στην διαφύλαξη τής πολιτιστικής παράδοσης του Παγωνίου. Η γνωριμία με τίς βιβλιο-θήκες ΔΕΛΒΙΝΑΚΙΟΥ και ΒΗ-ΣΑΝΗΣ είναι μία επα-φή με τίς πολιτιστικές ρίζες του Παγωνίου και τό έργο των δασκάλων μας εποχής δύσκολη που σφράγισε τήν μορφωτική ανέλιξη τής επα-ρχίας μας.

### ΚΑΦΕΝΕΙΟ — ΨΗΣΤΑΡΙΑ ΤΑΒΕΡΝΑ

ΑΧΙΛΛΕΑΣ ΤΑΠΚΑΣ  
ΠΟΙΚΙΛΙΑ ΜΕΖΕΔΩΝ — ΨΗΤΑ ΤΗΣ ΩΡΑΣ  
ΤΡΑΠΕΖΙΑ — ΒΑΦΤΙΣΙΑ  
ΠΙΤΕΣ ΚΑΤΑ ΠΑΡΑΓΓΕΛΙΑ  
ΔΕΛΒΙΝΑΚΙ — ΤΗΛ.: 22235

### ΓΙΑ ΚΟΡΝΙΖΕΣ — ΚΟΥΡΤΙΝΟΞΥΛΑ ΣΤΑ ΓΙΑΝΝΕΝΑ ΙΩΑΝΝΗΣ ΚΩΣΤΑΣ

Μεγάλη ποικιλία σχεδίων  
ΤΑΧΕΙΑ ΠΑΡΑΔΟΣΗ  
ΔΑΓΚΛΗ 14 — ΤΗΛ. 38068  
(Κοντά στην Αγροτική Τράπεζα)







## ΣΤΗΝ ΑΘΗΝΑ ΕΝΑΣ ΓΑΜΟΣ ΜΕ ΜΠΑΡΓΙΑΚΙ

Τήν θυγατέρα τους 'Αλεκα πάντρεψε η οικογένειά 'Αχιλλέα Μάντζιου από τό Κρυονέρι με τόν Εύρυπιδή στην 'Αθήνα. 'Ο γάμος κράτησε ότι μπόρεσε μέσα στην μεγάλη πόλη όσα από τήν παράδοση είχαν τήν δυνατότερη αντίσταση. Οί φίλες τής 'Αλέκας τήν στόλισαν νύφη με τά πραγμάδια του χωριού τους. Με μπαργιάκι καί με κλαρίνα πήγαν πεζοί στην εκκλησία. Καί στο σπίτι γύρισαν μετά τόν γάμο όπου κάθισαν σέ τραπέζι πολυποστικό. 'Ασφαώς πολύ συγκινηθήκαν οί παρευρεθέντες σ' αυτόν τόν άλλοωτικό γιά τήν 'Αθήνα γάμο. Καί οί πιά ηλικιωμένοι σύγουρα δάκρυσαν καί ξαναθυμήθηκαν τό χωριό. Μαζί με τίς εύχές μας γιά τά νύμφαμπα καί τόν θαυμασμό μας γιά τήν αναβίωση τής παράδοσης.

## ΝΕΟΣ ΣΥΛΛΟΓΟΣ

Νέος Σύλλογος ιδρύθηκε στην Κάτω Μερόπη με τήν επωνυμία «Παλιτιστικός καί 'Εξωραϊστικός Σύλλογος Κάτω Μερόπης». 'Ο νέος Σύλλογος διοικείται από προσωρινό Δ.Σ. τό όποιο σύντομα θά κάνει άρχαιρείστική Συνέλευση γιά τήν αναβίωση Δ.Σ.

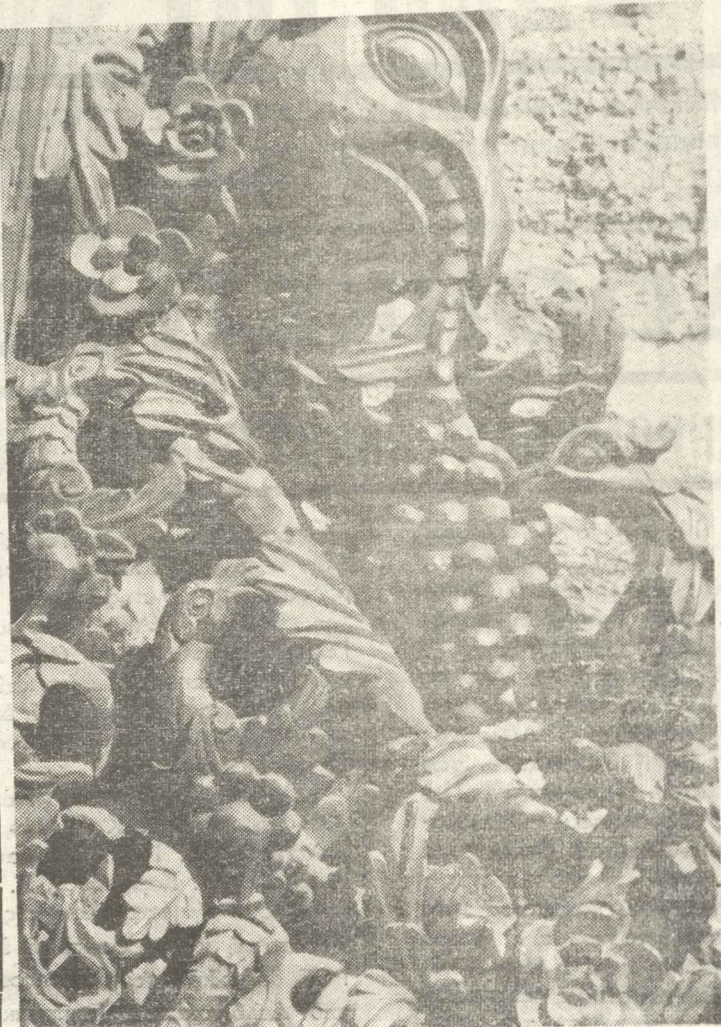
Η νέα ΦΩΝΗ  
ΤΟΥ ΠΩΓΩΝΙΟΥ  
Μηνιαία Εφημερίδα  
\*\*\*  
ΕΤΟΣ 2όν ΦΥΛΛΟ 17  
'Εκδοση - Διεύθυνση  
Κων. Χρ. Κωστούλας  
\*\*\*  
Διεύθυνση  
Οπλ. Πουτέστη 16  
45332 - ΙΩΑΝΝΙΝΑ  
ΤΗΛ.: 72586 - 70485

ΤΥΠΟΓΡΑΦΕΙΑ:  
ΕΚΔΟΤΙΚΗ ΗΠΕΙΡΟΥ ΕΠΕ  
Τσαβέλλα 11 - ΓΙΑΝΝΙΝΑ

ΕΤΗΣΙΕΣ ΣΥΝΔΡΟΜΕΣ  
Ιδιωτών Δρχ.: 1000  
Τραπεζών - Οργανισμών  
Κοινοτήτων - Νομικών  
Προσώπων Δρχ.: 1500  
Εξωτερικού:  
Δολλάρια Αμερ.: 15

ΕΜΒΑΣΜΑΤΑ:  
ΚΩΝ/ΝΟΝ ΚΩΣΤΟΥΛΑ  
'Οπλ. Πουτέστη 16  
453 32 - ΙΩΑΝΝΙΝΑ

## Από τη λαϊκή μας τέχνη



Λεπτομέρεια από ξυλόγλυπτο Βημόθυρο  
της 'Εκκλησίας Πωγωνιανής

## Δωρεά εικόνας

'Ο Δελβινακιώτης ζωγράφος κ. Γ. Δουρδούφης δώρησε μεγάλη εικόνα τής Κοίμησης τής Θεοτόκου στην εκκλησία του Δελβινακίου. Τήν εικόνα φιλοτέχνησε ο Δελβινακιώτης καλλιτέχνης ό όποιος επίσης έχει ζωγραφίσει πολλούς πίνακες με θέματα του Δελβινακίου.

## ΝΕΕΣ ΔΙΟΙΚΗΣΕΙΣ

Τό μέο Δ.Σ. του 'Εκπολιτιστικού 'Εξωραϊστικού Συλλόγου Καστανής μετά τίς τελευταίες εκλογές συγκροτήθηκε ως εξής:

— Πρόεδρος: Βασίλ. Ρούμης.  
— Αντιπρόεδρος: Χριστ. Τσαβίδης.  
— Γραμματέας: 'Ευάγγελος Δραγώτης.  
— Ταμίας: 'Αλέξ. Μπούρας.  
— Μέλη: Θεοφ. Μεξάκης, 'Αργύρης Μπακάκος καί 'Ιωάννης Παπαγιάννης.

Τό Βημόθυρο προέρχεται από τήν παλαιά εκκλησία τής 'Πωγωνιανής, είναι άχρονολόγητο καί χωρίς έγχρωμη διακόσμηση. Είναι άριστης τέχνης, σέ θέμα καί λεπτομέρειες. 'Αποτελεί ένα δείγμα ξυλόγλυπτου τής λαϊκής μας τέχνης.

## ΣΤΟ ΔΕΛΒΙΝΑΚΙ ΝΕΕΣ ΔΩΡΕΕΣ ΓΙΑ ΤΟΥΣ ΗΛΙΚΙΩΜΕΝΟΥΣ

'Από τό Δημαρχείο Δελβινακίου ανακοινώθηκαν καί οί παρακάτω νέες δωρεές γιά τήν στήριξη του προγράμματος προσαςίας ηλικιωμένων στο σπίτι:

— 'Αναστ. Δάφνης, δικηγόρος Δρχ. 10.000.  
— Νικ. Λάμπρου, συμβολαιογράφος Δρχ. 20.000.

## Η ΚΙΝΗΣΗ ΚΑΚΑΒΙΑΣ

Τόν μήνα 'Απρίλιο παρουσιάστηκε η παρακάτω κίνηση στο Τελωνείο Κακαβιάς.

— 'Επιβάτες:

— Είσοδος: 441. 'Εξοδος: 386.

— 'Οχήματα:

— Είσοδος: 109. 'Εξοδος: 113.

## ΘΑΝΑΤΟΙ

— 'Απεβίωσε στο Τερίχι καί κηδεύτηκε στο Δολό στις 18 Μαΐου ο Δημήτριος Μουστόπουλος.

— 'Απεβίωσε στα Γιάννινα καί κηδεύτηκε στις Δρυμάδες στις 19 Μαΐου η Ουρανία σύζυγος Βασιλείου Τσέβη.

— 'Απεβίωσε στο Τερίχι σέ ηλικία 83 ετών στις 28 Μαΐου η πρεσβυτέρα Βασιλική Σίνη σύζυγος του παπα - Γιώργη Σίνη.

— 'Απεβίωσε στο Κεφαλόβρυσο η Μαριγούλα 'Ηλία Σιδέρη, 36 ετών καί κηδεύτηκε εκεί στις 28 Μαΐου.

— 'Απεβίωσε στο Σταυροσκιάδι στις 31 Μαΐου, ο 'Αθανάσιος Σωτηρόπουλος σέ ηλικία 90 χρόνων.

## ΧΡΗΣΙΜΑ ΤΗΛΕΦΩΝΑ

|                         |                     |
|-------------------------|---------------------|
| ΚΩΔΙΚΟΣ                 | (0657)              |
| ΟΤΕ Δελβ(κ)ίου          | 22399, 22121, 22139 |
| ΔΕΗ Δελβ(κ)ίου          | 22211               |
| Ταχ. Βήσανης            | 22249               |
| Ταχ. Δελβ(κ)ίου         | 22244               |
| Ταχ. Κεφαλοβρύσου       | 41210               |
| Ταχ. Πωγωνιανής         | 31210               |
| Δημόσιο Ταμείο          | 22246               |
| Συμβολαιογραφείο        | 22198               |
| Ιερά Μητρόπολη          | 22203               |
| Κυνηγετικός Σύλλογος    | 22359               |
| Κέντρο Υγείας Δελ(κ)ίου | 22222               |
|                         | 22540, 22541        |
| Ιατρείο Βασιλικού       | 41300               |
| Ιατρείο Βήσανης         | 22366               |
| Ιατρείο Κερασόβου       | 22112               |
| Ιατρείο Κτισμάτων       | 51201               |
| Ιατρείο Πωγωνιανής      | 31203               |
| Φαρμακείο Δελ(κ)ίου     | 22525               |
| Αστυνομία Δελβ(κ)ίου    | 22216, 22365        |
| Αστυνομία Καστανής      | 51370               |
| Αστυνομία Κεφαλόβρυσου  | 41216               |
| Αστυνομία Κτίσματα      | 51292               |
| Αστυνομία Πωγωνιανής    | 31201               |
| Κακαβιά 'Ελεγχος        | 51230               |
| Διαδοτηρίων             | 51210               |
| Κακαβιά Τελωνείο        | 22208               |
| Δασονομείο Δελβ(κ)ίου   | 51300               |
| Φυλάκιο Κακαβιάς        |                     |

## Καστανή

## ΣΥΝΕΧΙΖΟΝΤΑΙ ΤΑ ΚΟΙΝΟΤΙΚΑ ΕΡΓΑ

Συνεχίζονται τά κοινοτικά έργα στην Καστανή, πού βελτιώνουν συνεχώς τίς συνθήκες ζωής καί τήν φυσιογνωμία του χωριού. 'Επικτείνεται τό δίκτυο ύδρευσης τό όποιο πλέον έχει επάρκεια καί καλύπτει πλήρως τίς ανάγκες των κατοίκων. 'Επίσης συνεχίζονται τά έργα έσωτερικής οδοποιίας καί βελτίωσης βατότητας καί κυκλοφορίας. 'Αλλά κι ένας παιδοτόπος ετοιμάζεται ακόμη γιά τά παιδιά πού θά περάσουν τό καλοκαίρι στο χωριό τους.

## ΓΙΑ ΤΟ ΔΑΣΑΡΧΕΙΟ ΜΑΣ

Οί νέοι άγροτικοί δρόμοι πού διανοίγονται δημιουργούν καί μερικά δυσάρεστα προβλήματα. 'Ετσι κάτοικοι Παλαισπύργου καί Μερόπης διαμαρτυρούνται ότι διά των άγροτικών δρόμων τής περιοχής τους άγνωστοι λαθροκυκλοφορούν τά όσα της περιοχής χωρίς τήν έγκριση καί τήν παρακολούθηση άρμοδίων. Παρακαλούν τό δασαρχείο νά λάβει τά μέτρα του γιά τήν προστασία του δάσους. 'Επίσης διαπιστώνεται ότι υλοτομούνται τά ελάχιστα δένδρα κέδρου μέ κίνδυνο νά εξαφανιστεί τό είδος.

## ΕΞΩΡΑΪΣΤΙΚΟΣ ΣΥΛΛΟΓΟΣ ΣΤΑΥΡΟΣΚΙΑΔΙΟΥ ΑΝΑΚΟΙΝΩΣΗ

'Ανακοινώνεται ότι, τό πανηγύρι Σταυροσκιαδίου τής 26ης 'Ιουλίου, έορτή τής 'Αγίας Παρασκευής, έπειδή συμπίπτει νά είναι ημέρα Τετάρτη, στα μέσα τής έβδομάδας, μεταφέρεται, γιά νά έορτασθεί στις 29 καί 30 'Ιουλίου 1989 — Σαββατοκύριακο.

'Η καθιερωμένη συνεισφορά όλων των κατοίκων του χωριού, θά πραγματοποιηθεί, πάλι στον πλάτανο τής εκκλησίας, όπως πάντα, τό μεσημέρι τής Κυριακής 30 'Ιουλίου 1989.

'Εκ του Συλλόγου

## Μελέτη γιά τόν Δήμο Δελβινακίου

Στά πλαίσια του μαθηματος «Ειδικά θέματα 'Ελληνικής Οικονομίας» τής Βιομηχανικής Σχολής Πειραιώς συντάχθηκε από τήν φοιτήτρια Σοφία Φιλ. Γαλάνη μελέτη γιά τόν Δήμο Δελβινακίου.

## Βήσοσν

## Επαναλειτουργία Αστυνομικού Σταθμού

Με απόφαση του 'Υπουργείου Δημόσιας Τάξης επανασυστήνεται ο 'Αστυνομικός Σταθμός Βήσοσν. 'Ο Σταθμός θά λειτουργήσει μέσα στον μήνα 'Ιούλιο. 'Η επαναλειτουργία του Σταθμού ήταν αίτημα τής Κοινότητας.

## Προετοιμασίες γιά τήν Σχολή Μεταλλοτεχνίας

Στίς 30 Μαΐου κλιμάκιο του ΕΟΜΜΕΧ από τήν 'Αθήνα καί από τό γραφείο 'Ιωαννίνων επισκέφτηκε τό Δελβ(κ)ίο. Σκοπός τής επίσκεψης ήταν τό ξεκίνημα τής Σχολής Μεταλλοτεχνίας. 'Εγινε αναγνώριση του χώρου καί μελέτη τοποθέτησης των μηχανημάτων. Στην σχολή μπορούν νά παρακολουθήσουν οί ενδιαφερόμενοι από τό Δελβ(κ)ίο καί τά χωριά του Πωγωνίου.

Η μελέτη κάνει μία ανάλυση των προβλημάτων του Δήμου σήμερα καί καταγράφει όλα τά στοιχεία, κοινωνικά καί οικονομικά. Στοιχειοθετεί ακόμη μερικές προτάσεις γιά τήν αντιμετώπιση των προβλημάτων του Δήμου καί γίνεται μία αναφορά στο πρόβλημα τής συνέωσης των κοινοτήτων. Τέλος η μελέτη συμπληρώνεται μέ πίνακες των Οικονομικών στοιχείων του Δήμου γιά τά χρόνια 1978 - 1985.

## Κατάλληλο τό νερό γεώτρησης Αγ. Κοσμά

Κατάλληλο κρίθηκε τελικά τό νερό τής γεώτρησης πού έγινε πέρυσι στα Βαρκά 'Αγίου Κοσμά. Οί τελευταίες αναλύσεις του δίνουν πιστοποιητικό γιά πόσιμο καί κάθε χρήση. Σκέψη τής κοινότητας είναι νά χρησιμοποιηθεί γιά τήν ύδρευση του χωριού. 'Η γεώτρηση άπείχει από τόν 'Αγ. Κοσμά περίπου δύο χιλιόμετρα.

## ΕΝΑ ΕΚΑΤΟΜΜΥΡΙΟ ΓΙΑ ΤΟ ΕΚΤΡΟΦΕΙΟΝ ΘΗΡΑΜΑΤΩΝ

Τό Δημοτικό Συμβούλιο Δελβ(κ)ίου στην τελευταία του συνεδρίαση αποφάσισε τήν διάθεση ενός εκατομμυρίου δραχμών σαν κεφάλαιο γιά τήν υπό σύσταση Δημοτική 'Επιχείρηση 'Εκτροφής Θηραμάτων.

## Πωγωνήσιοι ενισχύστε το έργο των Αδελφοτήτων...

## Τοπογράφηση έκτροφείου θηραμάτων

'Η Τοπογραφική 'Υπηρεσία μετά από αίτημα του Δημάρχου Δελβ(κ)ίου τοπογράφησε έκταση στην περιοχή 'Αγίου Δελβ(κ)ίου στην οποία θά οργανωθεί καί θά λειτουργήσει Δημοτική 'Επιχείρηση 'Εκτροφής θηραμάτων. Τήν μελέτη του έκτροφείου συντάσσει η αναπτυξιακή εταιρεία «Η ΠΕΙΡΟΣ ΑΕ».

## Δωρεές στό Μερόπη

Γιά τήν αποπεράτωση του νέου κοινοτικού κτιρίου Μερόπης δόθηκαν οί παρακάτω δωρεές:

— 'Αδελφότητα Θεσσαλονίκης 250.000 Δρχ.  
— 'Αδελφότητα 'Αθηνών 142.000 Δρχ.

— 'Ελένη Τζιμούρη — Γ. Τζήμας — Περιελής Σελεβός (γιά ψυγείο) 60.000 Δρχ.

— Μητσούλη 'Ελισάβετ 30.000 Δρχ.

— Μητσούλη Νούλα — Τζιμοί Χρυσούλα προσφορά κουρτινών Κοιν. Καταστήματος.

— Τζήμας Γ. προσφορά 4 φωτιστικών.

— Λάμπρου Δημ. προσφορά κουρτινών.

— 'Αδελφότητα Θεσσαλονίκης 112.000 Δρχ. γιά έξοπλισμό (47 καρέκλες, 15 τραπέζια καί 1 μοτέρ ψυγείου).

'Επίσης γιά τόν ηλεκτροφωτισμό τής Παναγιάς δόθηκαν τά παρακάτω ποσά:

— Λάμπρου Δημ. 100.000 Δρχ.

— Κωστούλας Νικ. του Ζώη 65.000 Δρχ.



## Τα τοπωνύμια των χωριών μας

### Για να μη ξεχάσουμε τον τόπο που γεννηθήκαμε

Από τα τοπωνύμια των Δρυμάδων.

Είναι γνωστό ότι σήμερα τα περισσότερα χωριά του Πωγωνίου μοιάζουν με νεκρές πολιτείες. Οι λίγοι κάτοικοι που έμειναν εκεί, γέροι κυρίως, μοιάζουν με ασκητές που δέθηκαν με τον τόπο αυτό και δεν έννοούν να τον εγκαταλείψουν με κανένα αντίλλαγμα. Είναι φυσικό, όταν σε λίγα χρόνια πεθάνουν και αυτοί, θα μείνουν έντελως έρημα τα χωριά αυτά.

Οι νέοι ίσως συνεχίσουν να επισκέπτονται τα πατριά εδάφη, αλλά πολλά πράγματα θα ξεχαστούν γρήγορα αν δεν μεριμνήσουμε για τη διατήρησή τους. Για την παράδοση, ήθη, έθιμα κ.λπ. έχουν γραφτεί πολλά και ίσως γραφούν και άλλα. Ένας τομέας που δεν προσέχτηκε σχεδόν καθόλου, είναι τα τοπωνύμια.

Γι' αυτό πρέπει να καταγραφούν τα τοπωνύμια κάθε χωριού και με το ιστορικό τους το καθεύ, αν υπάρχει. Το καλύτερο θα είναι να συνοδεύονται και από ένα σχεδιάγραμμα για κάθε χωριό πάνω στο οποίο να είναι σημειωμένα τα τοπωνύμια.

Με την ευκαιρία που μου δίνεται, θα αναφερθώ σε δύο τοπωνύμια των Δρυμάδων. Πρόκειται για τη θέση «Αφορεσμένη» και τη θέση «Στου Παπακυριάκη το λάκκο».

Όταν ο Άλφ Πασάς αγωνίζονταν για να πάρει το πασαλίκι της Ήπειρου, ζή-

τασε από τους προκρίτους των χωριών να του παραχωρήσουν έγγραφως τα κτήματα. Τα έγγραφα αυτά ήθελαν να παρουσιάσει στον Σουλτάνο σαν απόδειξη ότι ο λαός τον αναγνωρίζει ως κυρίαρχο. Για να επιτύχει αυτό, χρησιμοποίησε κάθε είδους θία.

Οι τρεις παπάδες που είχαν τότε οι Δρυμάδες δεν ήθελαν με κανένα τρόπο να πουλήσουν τους ένορπιτες τους. Τα βασανιστήρια, στα οποία τους υπέβαλε, δεν στάθηκαν ικανά να τους αλλάξουν τα μυαλά. Γι' αυτό και διέταξε να τους θανατώσουν. Τους δύο, που δεν γνώριζαν τα όνόματά τους, τους κρέμασαν στη θέση Αφορεσμένη. Γι' αυτό το λόγο πήρε το όνομα αυτό η τοποθεσία. Δηλαδή καταραμένος, αφορεσμένος τόπος, γιατί εκεί κρέμασαν τους παπάδες του χωριού. Τον τρίτο, τον παπά Κυριάκη, τον κρέμασαν εκεί που σήμερα λέγεται «στον παπά - Κυριάκη το λάκκο», ή «στον παπά - Κυριάκη το μνήμα», κάτω από το έξωκλήσι του Άϊ - Λιά.

Έτσι οι τρεις αυτοί λειτουργικοί του ύψιστου θυσίαστηκαν για το ποίμνιό τους σαν πραγματικοί πνευματικοί ποιμένες. Ήταν και αυ-

τοί από τους ευσυνειδητούς και πιστούς στο χρέος τους ιερείς, που θυσιάστηκαν για το ποίμνιό τους. «Ο ποιμήν ο καλός την ψυχήν αὐτοῦ τίθησιν ὑπὲρ τῶν προβάτων». Είχαν κάμει πίστη τους εκείνο που θα έγραφε πολλά χρόνια αργότερα ο Καβάφης:

Τιμή σ' εκείνους που στή  
(ζωή τους  
όρισαν και φυλάγουν Θεο-  
(μοτύλες.

ΑΘΑΝΑΣΙΟΣ ΔΕΜΟΣ  
Φιλόλογος

## Ο γελαδάρης του χωριού

Βγάλε τα βόδια, ώ! ώ! φώναζε πρωί ο γελαδάρης, άκούστηκε η γνώριμη φωνή, ήταν ο Δήμος ο τελάνης.

και κίνησαν για τη βοσκή, για τίποτ' άλλο δεν τα μέλει. Κι ευθύς ο δρόμος γέμισε με μία μεγάλη αγέλη,

Τά ζωα, του είναι όλα γνώριμα, με τα όνόματά τους, και ξέρει τους άφέντες τους, μά και τα καϊμάματά τους.

Τσέδη φωνάζει από εδώ, Σαββούλο γύρνα πίσω, Τράδι μὴν μπαίνεις στα σπαρτά γιατί θα σε χτυπήσω.

Όλη τη μέρα βόσκουνε στ' Αντλικά, στίς Μπάγιες, στο (Μπασιών, κι άλλοτε στον Άη - Λιά και Ζαιμπάρα ποτέ τους όμως (μόνα.

Τὴν Άνοιξη ο στρέκουλας καταμεσημέρις τά πιάνει, σηκώνουν τὴν ούρά τους, τρέχουνε κι από τά μάτια του τά (χάνει.

Μέσ' τὸ λισιόρι του καλοκαιριού στο στάλο τά σταλίζει, κι όταν άρχίζει δειλινὸ τά σηκώνει και τά ποτίζει.

Άδελές και νήρατα στους λάκκους να μὴν πιούν πάντοτε (τά φροντίζει, και στο πηγάδι στην ξύλινη καιρούτα του όλα με τη σειρά (ποτίζει.

Κι όταν ο ήλιος βασιλεύει, τὸ σούρωπο άπλώσει σ' ὅλη (τή γύρω φύση, θά πάρει τὸ δρόμο τῆς επιστροφῆς και στο χωρὶ θά τά (γυρίσει.

ΑΧΙΛΛΕΑΣ ΡΑΠΤΗΣ

**ΤΗ ΣΥΝΔΡΟΜΗ  
τη θυμηθήκατε;  
ΕΥΧΑΡΙΣΤΟΥΜΕ**

Ποτέ από το χρέος μή  
(κινοῦντες...

Άς είναι αιώνια ή μνήμη  
τῶν άφανῶν εκείνων ήρώων  
και μαρτύρων τῆς πίστεως  
και τῆς πατρίδος.

Φυσικά δεν είναι απαραί-  
τητο να έχουμε όπωσδήποτε  
τὸ ιστορικό κάθε τοπωνυ-  
μίου. Να καταγραφούν όμως  
τά τοπωνύμια για να μη  
ξεχαστούν και να προσδιο-  
ριστῇ, με όποιοδήποτε τρό-  
πο, ή θέση του καθενός. Για  
τους νέους που δεν έζησαν  
από μικροί σ' αυτόν τον τό-  
πο, θά είναι σημαντική προ-  
σφορά. Τα τοπωνύμια των  
χωριῶν του Πωγωνίου δεν  
πρέπει να ξεχαστούν.

## ΓΙΑ ΤΗΝ ΠΩΓΩΝΗΣΙΑ ΦΟΡΕΣΙΑ

### Μία έπιστολή - συμβολή στη μελέτη

Για τὴν Έφημερίδα

ΦΩΝΗ ΤΟΥ ΠΩΓΩΝΙΟΥ  
ΙΩΑΝΝΙΝΑ

Άγαπητοί συμπατριῶτες,

Διάβασα στο φύλλο σας του Μαρτίου πῶς τὸ Ὑπουργεῖο Πολιτισμοῦ σέ συνεργασίᾳ με τὸ «Λαογραφικό Μουσείο Ἀθηνῶν», αποφάσισε νά καταγράψει καί ἀποτυπώσει ὅλα τὰ στοιχεῖα

«ὀμπόλια» ὅπως συνηθίζονταν νά λέγεται. Ὁ Ὀρλάνδος, σέ μιᾷ ἐκκλησίᾳ τοῦ 13ου αἰῶνα κοντά στό Βουλγαριέλι τῆς Ἀρτας ἀνακάλυψε μιᾷ τοιχογραφίᾳ ὅπου εἰκονίζονται οἱ κτίτορες τοῦ Ναοῦ, ὁ Θεόδωρος Τζιμισκῆς (πρωτοστράτορας) καί ἡ γυναίκα του Μαρία. Περιγράφονται ἀπὸ τὸν Ὀρλάνδο ὡς φορεσιές καί στέκει ἰδιαίτερα στὸν κεφαλῶ-



για τὴν Πωγωνήσια φορεσιά. Ἐφόσον στήν ομάδα ἔρευνας πού συγκροτήθηκε, μετέχουν εἰδικοί ἐπιστήμονες καί ἡ μουσειολόγος Κα Ρεσίλα, ἴσως νά περιτεῦει ἡ δική μου ὑπόδειξη καί παραπομπή σ' ἕνα ἄρθρο τοῦ Ἀκαδημαϊκοῦ καί καθηγητῆ, στά παλαιά χρόνια, τοῦ Πολυτεχνείου, Ἀναστασίου Ὀρλάνδου πού περιλαμβάνεται στὸν τόμο τῶν ἩΠΕΙΡΩΤΙΚΩΝ ΧΡΟΝΙΚΩΝ (έτος 1927). Ὡστόσο δίνω αὐτὴ τὴν πληροφορία γιατί, σ' αὐτὸ ἀκριβῶς τὸ ἄρθρο, ἀναφέρεται καί κάτι ἄκρας ἐνδιαφέρον γιὰ τὴν Πωγωνήσια φορεσιά καί ἰδιαίτερα γιὰ τὸ κεφαλόδε-

σμο, λέγοντας:

«Ἰδιαίτερας προσοχῆς ἄξιον εἶναι τὸ κάλυμμα τῆς κεφαλῆς τῶν γυναικῶν (εἰκ. 19) ὅπερ εἶναι αὐτὸ τοῦτο ὅπερ καί σήμερον ἐτι φέρουσι τοῦ Πωγωνίου αἱ γυναῖκες. Συνίσταται δὲ τοῦτο ἐξ ἐνὸς δαντελλωτοῦ χρωματιστοῦ κεκρυφάλου ἐμφανιζομένου εἰς τὸ μέτωπον (δοντίσιον) καί ἐνός λευκοῦ μανδηλίου (κεφαλοπά-νι) τοποθετουμένου, οὕτως ὥστε ἂν μὲν νά εἶναι ὀριζόντιον κατερχόμενον δὲ νά περιβάλλει ἐκατέρωθεν τὰς παρειάς καί τὴν σιαγόνα (εἰκ. 20).»

Τὸν δαντελλωτὸ χρωμα-  
●) — ΣΥΝΕΧΕΙΑ  
ΣΤΗΝ 6η ΣΕΛΙΔΑ

## Ο ΛΑΒΟΥΤΙΕΡΗΣ

Πέρσι τὸ καλοκαίρι μοῦ ἤρθε βολικά καί πήγα σέ πολλά πανηγύρια στά γύρω χωριά.

Εἶδα ὅλες τίς Κουμπανίες (διολιά) καί σέ καμιά δὲν εἶδα νά πέζει λαβούτο. Θυμήθηκα τὰ παλαιὰ χρόνια τῆς γενιάς μου πού οἱ κουμπανίες (τὰ διολιά) ἦταν πέντε Νομάτοι. Κλαρίνο διο-λί, λαβούτο, ντέφι καί ἕνα διολί γιὰ μπάσο. Οἱ λαβουτιέρηδες βοηθοῦσαν καί μετὸ τραγοῦδι τὸ κλαρίνο.

Θυμήθηκα παλιούς λαβουτιέρηδες, τὸ Νάσιο Γκαρβέλα ἀπὸ τῆ Μεδιέζα (Παλαιόπυργο) ὅπου, ὅποτε τὸν χρειαζόταν ὁ Ντίνο Κουλός τὸν εἰδοποιούσε, ἔπερνε τὸ λαβούτο, τὸ ἔβαζε σέ μιᾷ πᾶνιν θήκη καί τὸ ἔδενε μ' ἕνα κοντοτρίχι, τὸ ζαλόνονταν καί ξεκινούσε μετὰ γεράματά του, ἔφτανε στὰ Φραστανά (Κάτω Με-ρούπη). Κοιμόνταν στή Μάλε Μιχάλενα, καί τὴν ἄλλη μέρα πούρνο - πούρνο ξεκινούσε γιὰ νά φτάσει στὰ Τσαρπατλανά (Βασιλικό) πού θά εἶχε ὁ Κουλός κανένα γάμο ἢ γλέντι.

Μπορῶ νά μὴ θυμῶ τὸ Λεωνίδα Μαρζιόρα ἀπὸ τῆ Βύσσανη πού τὸν προτιμοῦσαν γιὰ τὴν τραγουδοῦσε μετὰ μιᾷ ξυλένια γλυκιᾷ φωνῇ. Ἐξυμῆται ὁ Νίκο Λούκας πού με ἕνα φτενὸ ποτήρι ἢ μπουκαλί μετέτρεπε τὸ λαβούτο σέ χαβόγια καί χῶρια πού τραγουδοῦσε καί πολὺ καλά. Μπορεῖ νά μὴ θυμᾶται ὅλο τὸ Πῶγωνι τὸ Λεύτερη Κράνια πού τραγουδοῦσε πολὺ μὲ πολὺ ὠραία, εἶχε βγάλει καί κασσέτες. Θυμᾶμαι μιᾷ χρονίᾳ στὸ Πανηγύρι στὸ χωριὸ μου εἶχαν περάσει τὰ μεσάνυ-

χτα καί ἕνας χορευτῆς ζήτησε τὸ Πιπτέρι. Μόλις ἄρχισε ὁ χορὸς καί τὸ τραγοῦδι, ἔγινε μιᾷ ἡσυχία καί, ὅταν τελείωσε ὁ χορὸς ὁ κόσμος ὅλος χειροκροτοῦσε καί φώναζε ΓΕΙΑ ΣΟΥ ΚΡΑΝΙΑ μετὰ λαβούτο σου.

Τώρα θά σᾶς θυμῶ καί τὸν Τσουρλή ὅπου ἔχω καί στήν ἐπιγραφή (Λαβουτιέρη) μετὰ τούς κάτω στί-

χας: Ἰσα μετὸ μεσημέρι, μάς φέρουν τὸ χαμπέρι, σκοτώσαν τὸν Τσουρλή (τὸν πρώτο λαβουτιέρη, τὸ τί κακὸ πού πάθαμε (ἐμεῖς οἱ λαλητάδες, μάς σκοτώσαν τὸν Τσουρ (λὴ οἱ παλιομασκαράδες.

Τὰ λαλούμενα τότε ἦταν αὐτοῖς πού φκιάναν τὰ τραγοῦδια. Μποροῦμε νά ξεχάσουμε ποτέ τὸ τραγοῦδι: «στὸ Μπιζντοῦνι δράζουν ρυζὶ καί στὰ Γιάννενα μυρίζει». Τῇ «χολασιά μου», πού εἶχε γίνῃ ὁ ἐθνικός ὕμνος τοῦ Πωγωνίου, τὰ «μάγια στὸ πηγάδι», Δάσκαλοι καί γραμματικοὶ πού τὰ ἔδρεταν γρομμένον. (Ἀξέ-χαστε μπάρμπας Ντίνο Μποτσαρη πού τὸ τραγουδοῦσε). Ἐξυμῆται ἡ «Στέλλα κακκιά κοπέλα» πού τραγουδιόταν σέ ὅλο τὸ Πῶγωνι, ἐκτός ἀπὸ τὰ Δομανά. Ποιὸς δὲν θυμᾶται τὸ «Γιατρό» (δὲν μπορῶν μάνα δὲν μπορῶ) πού τὸ εἶχαν φτάσῃ τὸ 1958. Τώρα ὅπως ἔμαθα ἕνας λαβουτιέρης ἔμεινε στὸ Δελβινάκι. Ὁ Νίκο Χαρισιάδης τοῦ Δήμου.

Μία μέρα ρώτησα τὸ Μή-τσιο Λίτο πού πῆζε κλαρί-  
●) — ΣΥΝΕΧΕΙΑ  
ΣΤΗΝ 7η ΣΕΛΙΔΑ

## Μὴ ξεχάσετε τὰ πανηγύρια τοῦ Ιουνίου

Στίς 8 Ἰουνίου Πέμπτη, τῆς Ἀναλήψε-  
ως, στή ΧΡΥΣΟΔΟΥΛΗ, σὸ ΑΓΙΟΝΕΡΙ.

Στίς 19 Ἰουνίου Δευτέρα, Ἀγίου Πνεύ-  
ματος — Ἀγίας Τριάδος, σὸν ΚΑΚΟΛΑΚ-  
ΚΟ, σὸ ΠΕΡΙΣΤΕΡΙ, στή ΣΤΡΑΤΙΝΙΣΤΑ.

Στίς 24 Ἰουνίου Σάββατο, τοῦ Ἀγίου  
Ἰωάννου, σὸ ΣΤΑΥΡΟΔΡΟΜΙ, σὸ Μονα-  
στήρι Ἀγ. Ἰωάννου.



## Η Πωγωνήσια φορεσιά

● ) —————> ΣΥΝΕΧΕΙΑ  
ΑΠΟ ΤΗΝ 5η ΣΕΛΙΔΑ

τιστό κεκρύφαλλο που λέγεται δεν τον γνώρισαμε εμείς. Ίσως, εκείνα τα χρόνια του Βυζαντίου, να φορούσε, κάτι παρόμοιο κάτω από την όμπρλια, το κεφαλοπάνι, όπως το λέει, για να κολακεύει πιο πολύ το πρόσωπο. Σύμφωνα όμως με τη γραπτή περιγραφή που κάνει ο Όρλάνδος, αλλά, κυριώτερα, σύμφωνα με τη σκιτσογραφία που περιλαμβάνεται στο άρθρο του πείθεται κανένας πώς η σημερινή όμπρλια της Πωγωνήσιας έχει την καταγωγή της στη Βυζαντινή φορεσιά.

Με την ευκαιρία που μιλάμε σήμερα γι' αυτό το θέμα, θα ήθελα ν' αναφέρω τουτό:

Όπως είναι γνωστό, οι τοπικές φορεσιές των διαφόρων περιοχών της Ήπειρου (άλλα και της Ελλάδας) έχουν έγκραταλφθεί. Έχουν γίνει πλέον μουσειακά κομμάτια και φοριούνται μονάχα σε εκδηλώσεις πανηγυρικές, χορευτικές επιδείξεις τοπικών Συλλόγων και — δυστυχώς — και σε παρελά-

**Πωγωνήσιοι,  
ας κρατήσουμε  
στο Πωγώνι μας  
την παράδοση  
και την  
πολιτιστική  
κληρονομιά μας**



σεις. Λέω «δυστυχώς» γιατί η γυναικεία τοπική φορεσιά δεν προσφέρεται για παρέλαση. Είναι βαριά και δεν βοηθάει στο δηματισμό μιας παρέλασης με μουσική έμβατηρίου. Προσθέστε σ' αυτό και την προχειρότητα όσον αφορά τη σωστή παρουσίαση της φορεσιάς (ό,τι φακιάλι νάναι κι δ'τι ποδιά) και θα δείτε πόσο άποικιστική είναι η όλη εμφάνιση. Στέκω ιδιαίτερα και πάλι στην όμπρλια, στο «φακιάλισμα» της Πωγωνήσιας. Είναι αρκετά δύσκολο και περίπλοκο και η καινούργια γενιά των γυναικών του Πωγωνίου δεν το πολυξέρουν. Στην Αδελφότητά μας, τη «Μάνα του Πωγωνίου», όταν ντύνομε τα κορίτσια για να χορέψουν, προστρέχαμε στη βοήθεια κάποιων ελαχίστων που απόμειναν στην Αθήνα και που ξέρουν και έχουν την καλωσύνη να μας βοηθούν. Ίσως θα πρέπει να δώσουμε μερικά μαθήματα επάνω σ' αυτό το θέμα, γιατί ούτε και το έδω «Λύκειο των Ελληνίδων» εμφανίζει Πωγώνι, ακριβώς από τη δυσκολία του φακιάλισματος. Ακόμα προσθέτω, πώς χρειάζεται ιδιαίτερη προσοχή στην μη παραποίηση της φορεσιάς. Οι ποδιές να είναι «σαγιακένιες» άσπρες.

Οι κάλτσες άσπρες πλεχτές και με τα «πλουμιά» στους άστραγάλους, αν είναι δυνατόν. Ο «άλατζας» από βελούδο ή χοντρό μεταξωτό ριγέ (λεπτή ρίγα) ή σαμάσκο. Τα μαλλιά όχι να ξεφεύγουν από την όμπρλια. Αν το κορίτσι έχει κοτσίδες τότε βοηθάει στη σωστή εμφάνιση. Δένονται σε στεφάνι όχι πολύ σφιχτό, γύρω από το κεφάλι. Κοσμήματα μόνο τα παλικά γνωστά της Ήπειρώτικης άσημουργίας. Όταν θέλουμε ν' αναδιώκουμε μια έποχή περασμένη να τη σεβάμαστε και να την αναβιώνουμε σωστά.

Με τους φιλικούς χαιρετισμούς μου

ΕΛΕΥΘΕΡΙΑ Π. ΔΟΒΑ

Πρόεδρος της Μάνας του

Πωγωνίου

## Αδελφότητα Στρατινισίας

### ΑΝΑΚΟΙΝΩΣΗ

Άγαπητοί Στρατινιστιώτες, γαμπροί και νύφες, Με τη σημερινή μας ανακοίνωση θέλουμε να σας γνωστοποιήσουμε τα εξής:

1) Τό Δ.Σ. της Αδελφότητας έχει προγραμματίσει, για φέτος, την κερομυσκεπή του κτιρίου καθώς και την προσθήκη μιας αίθουσας ακόμα, για τη στέγαση του Λαογραφικού Μουσείου. Όπως γνωρίζεται όλοι σας, η λειτουργία του Λαογραφικού Μουσείου είναι ένα από τα σοβαρότερα καθήκοντά μας.

2) Τό Δ.Σ. αποφάσισε, το πανηγύρι της Αγία — Τριάδας να εορτασθεί στις 19 Ιουνίου, στο χωριό μας. Σ' αυτή την απόφαση φτάσαμε μετά από πολλές σκέψεις και πολλές συζητήσεις. Θα σας εκθέσουμε, με δύο λόγια, τους λόγους που μας οδήγησαν στο να μεταφέρουμε το πανηγύρι μας του Ιουνίου, στη Στρατινισία:

Α) Οι μεγαλύτεροι θα θυμούνται τα πανηγύρια της Αγία — Τριάδας παλαιότερα. Παρόλο που δεν υπήρχαν τα μέσα, με τα πόδια ξεκίναγαν οι πατεράδες μας και οι παπούδες μας ζαλωμένοι τα τρόφιμα και τα καζάνια. Από την παραιομνημία βρίσκονταν στο χώρο της Αγία — Τριάδας όπου μαγειρεύαν και έτοιμαζαν στο πανηγύρι. Εκεί στα χαλάσματα της Αμυρίσιας, τη μέρα του Αγίου Πνεύματος έτρωγαν και γλένταγαν με τη συνδεία των κλαρίων. Θεωρήσαμε σκόπιμο, σεβόμενοι τη μνήμη των μεγάλων να μεταφέρουμε, για φέτος, το πανηγύρι στη Στρατινισία τιμώντας συγχρόνως και τη μεγάλη γιορτή.

Β) Άλλος λόγος που μας οδήγησε σ' αυτή την απόφαση ήταν οι έλλογες. Άρκετος κόσμος θα πάει στο χωριό για να ψηρίσει. Μερικοί θα μείνουν εκεί μέχρι το φθινόπωρο. Αν προσθέσουμε και τον αρκετά μεγάλο αριθμό των Στρατινιστιωτών που βρίσκονται ήδη στο χωριό, πιστεύουμε ότι θα μαζευτούμε τόσοσ κόσμος, όπως τον παλιό, καλό καιρό.

Γ) Ένας τρίτος λόγος είναι η προσπάθεια που κάνουμε να παραδώσουμε το έθιμο στους νεότερους, όπως το βρήκαμε κι εμείς από τους παλαιότερους. Έτσι μόνο θα διατηρηθεί και στο μέλλον.

Δ) Ένας τέταρτος λόγος ήταν η απόφαση του Πολιτιστικού Συλλόγου, να εορτάσει τη μνήμη της Αγία — Τριάδας στη Στρατινισία.

### ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ:

Την Κυριακή, 18 Ιουνίου, ώρα 2 ακριβώς το μεσημέρι, από την Αθήνα (Πλατεία Κοτζιά), θα ξεκινήσει το πούλμαν για το χωριό. Όλοι όσοι ψηφίζουν στην Αθήνα, θα έχουν τελειώσει ως τις 2.

Τη Δευτέρα 19 Ιουνίου, στις 7 το πρωί θα ξεκινήσει το πούλμαν από την πλατεία του χωριού για να πάει ως τον Αδελφότητα, πάνω απ' τα Σελλά. Από εκεί, με τα πόδια θα πάμε στην Αγία — Τριάδα όπου στις 7.30 θα γίνει η λειτουργία. Όταν τελειώσει η λειτουργία, η Αδελφότητα θα προσφέρει από ένα τσίπουρο, ενώ τα κλαρίνα θα παίξουν δυο — τρεις σκοπούς για να ζωντανέψει λιγάκι ο τόπος ύστερα από τόσα χρόνια σιωπής. Στις 10 περίπου θα επιστρέψουμε στο χωριό όπου στις 1 το μεσημέρι θα γίνει άρτοκλασικός και θα στρωθεί κοινό τραπέζι με τα παραδοσιακά μας φαγητά (κοφτό, κοκκινιστό, σαλάτες, χλωρό τυρί και κρασί).

Να μη θεωρηθεί ότι το πανηγύρι του Ιουνίου θα αποδυναμώσει το πανηγύρι του καλοκαιριού. Έξάλλου, μεσολαβούν δύο μήνες μέχρι τότε.

Η επιστροφή θα γίνει την Τρίτη 20 Ιουνίου γύρω στις 3 το μεσημέρι από τη Στρατινισία.

Τό εισιτήριο είναι 3.500 δρχ. μ' επιστροφή. Πληροφορίες στους: Αννούλα Φούρου (Μάνου): 5015794, Σταύρο Μαγκώνη: 7642641 και Παναγιώτη Άγγελή: 2014402.

Άγαπητοί συγχωριανοί, σας περιμένουμε όλους.

ΓΙΑ ΤΟ ΔΙΟΙΚΗΤΙΚΟ ΣΥΜΒΟΥΛΙΟ

Ο Πρόεδρος  
ΒΑΓΓΕΛΗΣ ΛΑΖΟΣ

Ο Γραμματέας  
ΒΑΣΙΛΗΣ ΜΠΟΛΟΒΙΝΗΣ

## Οι συνδυασμοί των κομμάτων του Νομού Ιωαννίνων

● ) —————> ΣΥΝΕΧΕΙΑ ΑΠΟ ΤΗΝ 1η ΣΕΛΙΔΑ

Ρήγας Κώστας  
Σόφης Αλέξανδρος  
Τζίμας Μιχαήλ

— ΣΥΝΔΥΑΣΜΟΣ Κ.Κ.Ε. — ΑΝΑΝΕΩΤΙΚΗ ΑΡΙΣΤΕΡΑ

Νούτσος Μπάμπης  
Οικονόμου Θανάσης  
Παπαδημητρίου Γιάννης  
Ράπτης Αλέξανδρος  
Σταμάτης Παναγιώτης  
Τσιναρέμα Σταυρούλα

— ΣΥΝΔΥΑΣΜΟΣ ΦΙΛΕΛΕΥΘΕΡΩΝ

Έξάρχου Δημήτριος  
Κολιούσης Περικλής  
Κολοιδάς Γεώργιος  
Λώλης Νικόλαος  
Μέγας Δημήτριος  
Νικολάου Δημήτριος

— ΣΥΝΔΥΑΣΜΟΣ ΕΛΛΗΝΙΚΟΥ ΣΟΣΙΑΛΙΣΤΙΚΟΥ ΚΟΜΜΑΤΟΣ

Θεόδωρος Κώστας  
Καράσας Άρτεμις  
Νάκος Γεώργιος  
Στύλιος Γιάννης

— ΣΥΝΔΥΑΣΜΟΣ Μ—Λ Κ.Κ.Ε.

Βαγγέλης Γράβος  
— ΣΥΝΔΥΑΣΜΟΣ ΔΗ. ΑΝΑ.  
— Βασιλίκης Νικ.  
— Κωνσταντίνους Άντ.  
— Ντούρος Κων.  
— Ροδής Στ.  
— Χανός Νικ.  
— Χατζής Κων.

— ΣΥΝΔΥΑΣΜΟΣ Ε. ΔΗ. Κ.

— Θεμελής Νικ.

ΜΗΧΑΝΕΣ ΓΡΑΦΕΙΟΥ: ΠΩΛΗΣΕΙΣ — ΕΝΟΙΚΙΑΣΕΙΣ  
ΕΠΙΣΚΕΥΕΣ: ΣΥΓΧΡΟΝΑ ΕΡΓΑΣΤΗΡΙΑ  
Φωτοαντίγραφα διπλής όψευς  
ΚΟΣΜΑΣ ΛΑΠΠΑΣ & ΥΙΟΙ Ο.Ε. — ΑΘΗΝΑ  
Κεντρικό: Φειδίου 8 — Τηλ. 3608382  
Υποκ/μα: Φειδίου 4 — Τηλ. 3620701 - 3641332  
● Τηλεφωνείτε μας να Σας εξυπηρετήσουμε.

ΜΗΠΩΣ ΕΙΝΑΙ ΩΡΑ  
ΝΑ ΤΟ ΞΑΝΑΣΚΕΦΘΕΙΤΕ;

Τό να δίνεις αίμα για κάποιο συγγενή σου ή φίλο δεν φτάνει.

◆ ΓΙΝΕ ΣΗΜΕΡΑ ΕΘΕΛΟΝΤΗΣ ΑΙΜΟΔΟΤΗΣ.

Δέν χρειάζεται παρά να είστε υγιείς και να έχετε ηλικία από 18 έως 62 χρόνων.

◆ Άρκοϋν 5 λεπτά.

## Εμπρός για τα πανηγύρια

Τά Πανηγύρια μας αρχίζουν κομψές, πιλάφι, μου μυρίζουν και μένανε τον Γέροντα αναμνήσεις μου θυμίζουν.

\*\*\*

Πράγματι είναι ώραία όλοι οι χωριανοί Παίρεια σε κάθε Συνεστίαση νοιώθεις χαρά και αγαλίαση.

\*\*\*

Γι' αυτό φάτε φίλοι μου, γλεντήστε τά πανηγύρια συνεχίστε Κι απόγονοι Ήπειρωτών Περήφανοι να είστε

\*\*\*

ΑΧΙΛΛΕΑΣ ΜΑΡΗΣ  
Ρωμπατισμοερωπαίος

## Ο ΛΑΒΟΥΤΙΕΡΗΣ

● ) —————> ΣΥΝΕΧΕΙΑ

ΑΠΟ ΤΗΝ 5η ΣΕΛΙΔΑ

νά λαβούτο; Και μου είπε: δέν πάει κανένας να μάθει λαβούτο. Μου είπε ότι και τό βιολί θα χαθεί. Και αίτία από τό βιολί, θυμήθηκα έναν χορευτή που ζήτησε να χορέψι τό «Αϊδώνι». Ήταν μεσάνυχτα, τό μεγάλονο άπάνω στον πλάτανο και βιολιτζής ήταν ο Κώστας Κυρίμης. Όταν έπαιξε νομίζαμε ότι λαλούσαν στη φυλοσία του Πλάτανου πολλός αϊδώνια.

Έτσι, όπως φαίνεται, τό λαβούτο και τό βιολί θα τά ξεκάνουν τά μηχανήματα, άκόμα και τό ντέφι.

## Η Χυράδρα Κουβαρά

ΑΠΟ ΤΗΝ 1η ΣΕΛΙΔΑ

Ιωαννίνων και την Ύπηρεσία Προγραμματισμού της Νομαρχίας. Διαπιστώσαμε πώς ακόμη δέν έχουν προωθηθεί κάποιες διαδικασίες υλοποίησης της σύνταξης της μελέτης για τον Κουβαρά. Επίσης δέν έχει εκδηλωθεί ενέργεια και ενδιαφέρον από τις Κοινότητες Πωγωνιανής και Δολο στις οποίες ανακαινώθηκε τό έγγραφο.

Ειρήνη και Φιλία.

Δ. ΧΑΛΙΚΑΡΙΑΣ

ΕΡΓΑΣΤΗΡΙΟ ΖΑΧΑΛΟΠΛΑΣΤΙΚΗΣ

ΑΠΟΣΤΟΛΟΣ ΦΡΟΝΤΖΟΣ

ΣΗΜΑΝΤΗΡΑ 10-12 ΚΑΤΩ ΠΑΤΗΣΙΑ

Ποιότητα - εξυπηρέτηση

Τηλέφωνα: 8325102 — 8328407



# ΠΩΓΩΝΗΣΙΕΣ ΕΚΔΗΛΩΣΕΙΣ

## Συνεστίαση - γλέντι Δελβινακιωτών

Στή ΔΡΟΣΙΑ καί στό έξοχικό Κέντρο ΕΓΓΛΕΖΟΣ οργάνωσαν συνεστίαση καί όλοήμερο γλέντι ή 'Αδελφότητα Δελβινακιωτών «ΑΝΑΝΕΩΤΙΚΗ ΚΙΝΗΣΗ», τήν Κυριακή 28 Μαΐου. Από τίς 10 τό πρωί μέχρι τίς 6 τό απόγευμα πάνω από 200 Δελβινακιώτες καί φίλοι πέρασαν μιά μέρα μέσα σέ ατμόσφαιρα φιλίας, αγάπης καί Δελβινακιώτικης παράδοσης. Δοκίμασαν τήν γνωστή κουζίνα του Κέντρου καί γεύτηκαν πλούσια γλυκίσματα προσφορά Δελβινακιωτών καί φίλων. Οί Δελβινακιώτες καλλιτέχνες Κώστας, Τάκης καί Γιαννάκης Λούκας, κράτησαν τό χορό καί τό κέφι μέχρι τέλος. Στήν συνεστίαση παρβρέθηκαν ο Δήμαρχος

Δελβινακίου κ. Μεν. Βίλλης καί από τήν Παμπρωγωνήσιακή Ένωση ο Πρόεδρος κ. Βοισ. Μπέτζιος καί ο κ. Κων. Γκούμας. Τήν συγκέντρωση χαιρέτησε ο κ. Βίλλης φέρνοντας καί τό χαιρετισμό του Δήμου καί τών κατοίκων.

Πλούσια λαχειοφόρος έκανε πολλούς τυχερούς καί ενίσχυσε τήν νέα 'Αδελφότητα γιά τήν ύλοποίηση τών στοχεύσεών της.

Όπως προαναγγέλθηκε, σκοπός τής συνεστίας ηταν καί ή ενίσχυση του προγράμματος ήλικιωμένων πού εφαρμόζει ο Δήμος. Ήταν μιά μέρα γεμάτη Πωγωνί καί μιά ευκαιρία συνάντησης καί ανανέωσης τών πατριωτικών δεσμών.

## Τό πανηγύρι στόν 'Αγιο Κοσμά

Γιόρτασαν καί έφέτος οί 'Αγιοκοσμίτες τό πανηγύρι τους στίς 20 Μαΐου του 'Α-

### Ο ΧΟΡΟΣ Κ. ΛΑΒΔΑΝΗΣ

Στό έξοχικό κέντρο ΕΓΓΛΕΖΟΣ στήν Έκάλη στίς 14 Μαΐου είχαν οί Κάτω Λαβδανίτες χορό - συνεστίαση. Όλοήμερη έκδρομή οργάνωσε ή 'Αδελφότητα μέ μεγάλη συμμετοχή χωριανών καί φίλων. Τό κλαρίνο καί τό συγκρότημα του 'Αθανασιάδη κράτησε τό κέφι καί τό χορό. Ή καθιερωμένη αυτή έκδήλωση τής 'Αδελφότητας είναι μιά ευκαιρία συνάντησης, φιλίας καί αναμνήσεων. Αυτή τήν εποχή είναι από τίς λίγες εκδηλώσεις τών σωματείων μας πού απολαμβάνουμε καί πολλοί άλλοι Πωγωνήσιοι καί φίλοι.

γίου Νικολάου. Ή καθιερωμένη λειτουργία συγκέντρωσε όλο τό χωριό, μόνιμους κατοίκους καί 'Αγιοκοσμίτες από τά Γιάννενα. Τό βράδυ στήν πλατεία του χωριού έστησαν τόν χορό καί τό συγκρότημα του Γιάννη Χαλκιά καί τό τραγούδι του Σμπόνια κράτησαν τό κέφι καί τόν χορό μέχρι τά ξημερώματα μέ τήν συμμετοχή καί πολλών κατοίκων τών γύρω χωριών. Ή κλήρωση δύο σφάγιων γιά τήν ενίσχυση τής εκκλησίας δημιούργησε μιά ευχάριστη νάτα στήν βραδιά. Τό πανηγύρι του 'Αγίου Κοσμά ζωντάνεψε τό χωριό μέσα σέ μιά ατμόσφαιρα φιλίας, αγάπης καί παράδοσης. Τελείωσε μέ τήν ευχή ν' ανταμώσουν ξανά στό κολεκαίριμ πανηγύρι τό πρώτο Σαββατοκύριακο του Αύγουστου.

## Οι Ρουφιώτες Θεσσαλονίκης

Στίς 14 Μαΐου ο Σύνδεσμος Ρουφιωτών γιόρτασε μέ άρτοκλασία στό Νεό της Ν. Παναγίας καί στή συνέχεια έδωσε δεξίωση στήν αίθουσα τής 'Ηπειρωτικής 'Εστίας Θεσσαλονίκης, τήν έτήσια γιορτή του. Πήραν μέρος σ' αυτοί αρκετοί συγχωριανοί καί οί πρόεδροι τών 'Αδελφότητων του Πωγωνίου. Χαιρέτησε τή συγκέντρωση καί ευχήθηκε έκ μέρους του Δ.Σ. του Συνδέσμου ο πρόεδρος κ. Νικ. Δάσις, χρόνια πολλά καί υγεία γιά τή ξαναγιόρτασούμε καί του χρόνου όλο μαζί οί χωρικοί καί συμπατριώτες. Έτόνισε:

Μέ τήν ευκαιρία θās γνωρίζω ότι κατόπιν ενεργειών του προέδρου μας θλάδαμε μόλις σήμερα έγγραφο τής Νομαρχίας 'Ιωαννίνων (Δ) νση Εσωτερικών - ΤΥΔΚ) υπ' άρ.θ. 11432)9-5-89 τό όποιο απέυθύνεται στήν ύπηρεσία Προγραμματισμού τής Νομαρχίας 'Ιωαννίνων γιά τή χρηματοδότηση αντικατάστασης του δικτύου ύδρευσεως μήκους 1.500 μ. τών πηγών Μερόπης μέ δαπάνη 9.000.000 δραχμών γιά τήν κανονική ύδροδότηση τής κοινότητάς μας καί τών γειτονικών κοινοτήτων.

Ο πρόεδρος μας κ. Νικ. Δάσις επισκέφθηκε καί τήν τελευταία άφιξη του στα Γιάννενα τών Νομαρχ κ. Δημ. Οικονόμου όπών όποιον καί ανέπτυξε τό όλο σοβαρότατο θέμα, συνάπτης τήν πλήρη κατανόηση του κ. Νομαρχ ή όποιος δείχνει πάντα μεγάλο ενδιαφέ-

ρον γιά τά διάφορα τοπικά θέματα τής ιδιαίτερης πατρίδας μας καί τής 'Επαρχίας Πωγωνίου. Έκφράζουμε καί από τίς στήλες τής αγαπητής καί εγκριτής εφημερίδας σας τίς θερμές μας ευχαριστίες στόν κ. Νομαρχή μέ τήν πρωτοβουλία του όποια ασφαλοστράτηγέ από τή ΜΟΜΑ καί ή παροικαμπτήρια όδός μήκους ενός χιλιομέτρου περίπου από 'Αγία Παρασκευή - Ρουφιό καί πιστεύουμε ότι ο άξιος εκπρόσωπος του Κράτους στό νομό 'Ιωαννίνων συνεχίζοντας τό ενδιαφέρον του θα μάς χαρίσει καί τήν όμαλή καί επαρκή ύδροδότηση τής Ρουφίας καί τών άλλων γειτονικών κοινοτήτων μέ τήν αντικατάσταση του κατεστραμένου δικτύου τών πηγών τής Μερόπης.

Ν.Δ.

## Εκδόσεις

### Η ΗΠΕΙΡΩΤΙΚΗ ΕΣΤΙΑ

Θεσσαλονίκης κυκλοφόρησε τόν 11ο τόμο τής έτήσιας έκδοσης «ΗΠΕΙΡΟΣ». Πλούσια σέ θέματα από τήν ιστορία καί τή ζωή τής 'Ηπείρου καθώς καί από τήν δράση τών 'Ηπειρωτικών Σωματείων Θεσσαλονίκης.

Η «ΗΠΕΙΡΟΣ» τής 'Εστίας Θεσσαλονίκης αποτελεί μιά σημαντική προσφορά στήν 'Ηπειρωτική βιβλιογραφία είναι συγχρόνως καί ένα χρονικό τής ζωής τών 'Ηπειρωτών Θεσσαλονίκης.

## ΓΙΑ ΤΟΥΣ ΣΥΝΔΡΟΜΗΤΕΣ ΜΑΣ ΠΕΡΙΟΧΗΣ ΑΘΗΝΩΝ

Οι συνδρομητές μας τής περιοχής Αθηνών μπορούν να πληρώνουν τήν συνδρομή τους στο Καφενείο του

Μανώλη Μάνθου  
Νίκη τ' αρ. 5-7

(Πάροδος Θεμιστοκλέους)

κοντά στην Ομόνοια.

ΤΗΛ.: 3621966

ΟΙ ΣΥΝΔΡΟΜΗΤΕΣ ΤΩΝ ΙΩΑΝΝΙΝΩΝ  
ΜΠΟΡΟΥΝ ΝΑ ΠΛΗΡΩΝΟΥΝ ΤΗ ΣΥΝΔΡΟΜΗ ΤΟΥΣ:

◆ ΣΤΟ ΚΑΤΑΣΤΗΜΑ ΠΟΤΩΝ ΤΟΥ ΛΑΜ-  
ΠΡΟΥ ΚΩΣΤΟΥΛΑ Ι. Παλαιολόγου 4.